

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄

Opening considerations

Greeting

1 Παῦλος, κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ* διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, 2 τῆ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῆ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ— αὐτῶν τε† καὶ ὑμῶν.‡ 3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

A word of thanksgiving

4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 5 ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, 6 καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, 7 ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 8 ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους, ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ.§

* 1:1 ἰησου χριστου f³⁵ κΑ [98.5%] HE,RP,OC,TR,CP | 21
 ϐ⁴⁶_B [1.5%] NU † 1:2 τε f³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | —
 ϐ⁴⁶_{κΑ,Β} [3%] NU ‡ 1:2 υμων f³⁵ [25%] | ημων ϐ⁴⁶_{κΑ,Β,С}
 [75%] HE,RP,OC,TR,CP,NU § 1:8 χριστου f³⁵ κΑ,С [99.5%]
 HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — ϐ⁴⁶_B [alone]

9 Πιστὸς ὁ Θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.*

A word of exhortation

10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἧτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῷ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. 11 Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἕριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. 12 Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· «Ἐγὼ μὲν εἶμι Παύλου,» «Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ,» «Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,» «Ἐγὼ δὲ Χριστοῦ.» 13 Μεμέρισται ὁ Χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν,† ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε;

A disclaimer about baptism

14 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ‡ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, 15 ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα.§ 16 Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. 17 Οὐ γὰρ ἀπέστειλέν με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ'*

* 1:9 ἰησου χριστου του κυριου ημων *rell* | 34512 CP
 † 1:13 υμων *rell* | ημων [15%] ‡ 1:14 τω θεω **f**³⁵ C [97%]
 HE,RP,OC,TR,CP[NU] | 12 μου A [2%] | — κΒ [1%] § 1:15
 εβαπτισα **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | εβαπτισθητε **ϕ**⁴⁶ κΑ,Β,С
 [3%] NU | five further readings [2%] * 1:17 αλλ *rell* | αλλα
ϕ⁴⁶ κΒ [1%] NU

εὐαγγελίζεσθαι—οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

The nature of the Gospel

Foolishness to the lost

18 Ὅτι λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστίν. 19 Γέγραπται γάρ· «Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.» 20 Ποῦ σοφός; Ποῦ γραμματεύς; Ποῦ συζητητῆς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου;‡ 21 Ἐπειδὴ γάρ, ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας 22 —ἐπειδὴ καὶ § Ἰουδαῖοι σημεῖον* αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, 23 ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον· Ἰουδαίους μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησιν† δὲ μωρίαν. 24 Αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλλησιν, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν, 25 ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν,

† 1:18 o *rell* | — CP ‡ 1:20 τουτου f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ KA,B,C [4%] NU § 1:22 και *rell* | 1 οι [45%] [According to Swanson, but no one else mentions it.] * 1:22 σημειον f³⁵ [92%] HE,RP,OC,TR,CP | σημεια ϣ⁴⁶(κ)A,B,C [8%] NU † 1:23 ελλησιν f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | εθνεσιν KA,B,C [4%] NU

καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.‡

God uses ‘nothings’

²⁶ Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν ὑμῶν, ἀδελφοί· ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοί, κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· ²⁷ ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα τοὺς σοφοὺς κατασχύνη,§ καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα κατασχύνη τὰ ἰσχυρά· ²⁸ καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός—καὶ* τὰ μὴ ὄντα—ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ· ²⁹ ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.† ³⁰ Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία‡ ἀπὸ Θεοῦ—δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις— ³¹ ἵνα καθὼς γέγραπται· «Ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.»

2

Not with human wisdom but with God's power

‡ **1:25** ἐστίν **f**³⁵ C [93%] HE,RP,OC,TR,CP | — **κA,B** [4%] NU | — **ϣ**⁴⁶ [3%] omit the whole clause (A likely case of homoioteleuton—three words in a row.) § **1:27** τοὺς σοφοὺς κατασχύνη **f**³⁵ [73%] HE,RP,OC,TR,CP | 312 **ϣ**⁴⁶ **κB,C** [12%] NU | — A [15%] omit a whole line [homoioteleuton] * **1:28** καὶ **f**³⁵ B [98%] HE,RP,OC,TR,CP | — **ϣ**⁴⁶ **κA,C** [2%] NU † **1:29** του θεου **f**³⁵ **ϣ**⁴⁶ **κA,B** [92%] HE,RP,OC,CP,NU | αυτου C [8%] TR ‡ **1:30** ημιν σοφια **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 (**ϣ**⁴⁶) **κA,C** [4%] NU | 2 ημων B

1 Κάγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων* ὑμῖν τὸ μαρτύριον† τοῦ Θεοῦ. 2 Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ‡ εἰδέναι τι§ ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. 3 Καί, ἐγὼ* ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῶ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. 4 Καί, ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς† ἀνθρωπίνης‡ σοφίας λόγοις,§ ἀλλ' ἐν ἀποδείξει Πνεύματος καὶ δυνάμεως, 5 ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν* μὴ ἦ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ.

Wisdom for the mature

6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων· 7 ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ† ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν

* 2:1 καταγγελλων *rell* | καταγγελων [4%] CP † 2:1 μαρτυριον **f**³⁵ B (94.1%) HF,RP,OC,TR,CP | μυστηριον **ϕ**^{46v} **κ**A,C (4.4%) NU | four other readings (1.5%) ‡ 2:2 του **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | — **κ**A,B,C [7%] NU § 2:2 ειδεναι τι **f**³⁵ **κ**A [97%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 B,C [3%] NU * 2:3 και εγω **f**³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | καγω **κ**A,B,C [8%] NU † 2:4 πειθοις **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ **B**,C (83.7%) HF,RP,OC,TR,CP[NU] | πειθοι (11.9%) | πιθοις **κ**A (3.2%) | six other readings (1.2%) ‡ 2:4 ανθρωπινης **f**³⁵ **A**,C (85.2%) HF,RP,OC,TR,CP | ανθρωπινους (9.8%) | — **ϕ**⁴⁶ **κ**B (5%) NU § 2:4 λογοις **f**³⁵ **A**,B,C (97.5%) HF,RP,OC,TR,CP[NU] | λογος **κ** (0.5%) | λογου (0.5%) | λογων (0.2%) | — **ϕ**⁴⁶ (1.3%) * 2:5 υμων **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [95%] HF,RP,OC,TR,NU | ημων [5%] CP † 2:7 σοφιαν θεου **f**³⁵ [88%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [12%] NU

ἡμῶν, ⁸ ἦν οὐδείς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν (εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν). ⁹ Ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· «Ἄ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν[‡] καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.» ¹⁰ Ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν[§] διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ·* τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ,[†] καὶ τὰ βᾶθη τοῦ Θεοῦ.

¹¹ Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδείς οἶδεν[‡] εἰ μὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. ¹² Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα[§] τοῦ κόσμου ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν* τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. ¹³ ἃ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος Ἁγίου,[†] πνευματικοῖς πνευματικᾶ συγκρίνοντες.

¹⁴ Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστίν· καί, οὐ δύναται γινῶναι,

[‡] **2:9** ειδεν *rell* | οιδε [12%] § **2:10** ο θεος απεκαλυπεν **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 312 **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [5%] NU * **2:10** αυτου **f**³⁵ [98%] HE,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [2%] NU † **2:10** ερευνα **f**³⁵ [99%] HE,RP,OC,TR,CP | εραυνα **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [1%] NU ‡ **2:11** οιδεν **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | εγνωκεν **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [4%] NU | three other readings [1%] § **2:12** πνευμα *rell* | 1 το [20%] * **2:12** ειδωμεν **f**³⁵ **κ**A,B,C [74%] HE,RP,OC,TR,NU | ιδωμεν **ϕ**⁴⁶ [25%] | οιδωμεν CP | ιδομεν [1%] † **2:13** αγιου **f**³⁵ 0185 [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [4%] NU

ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. 15 Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν[‡] πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. 16 «Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν;» Ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

The nature of the ministry

3

It is not to be sectarian

1 Καὶ ἐγώ,* ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι[†] ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς,[‡] ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. 2 Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα καὶ[§] οὐ βρῶμα, οὐπω γὰρ ἠδύνασθε.* Ἀλλ' οὔτε[†] ἔτι νῦν δύνασθε, 3 ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε· ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι,[‡] οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; 4 Ὅταν γὰρ

[‡] 2:15 μὲν **f**³⁵ B [97%] HE,RP,OC,TR,CP | τα **ϕ**⁴⁶A,C [1%] [NU] | 1 τα [2%] | one other variant | χ omits the whole verse [homoioteleuton] * 3:1 καὶ ἐγώ **f**³⁵ [88%] HE,RP,OC,TR,CP | καγώ **ϕ**⁴⁶κA,B,C [12%] NU † 3:1 ὑμιν λαλῆσαι **f**³⁵ [80%] HE,RP,OC,CP | 21 **ϕ**⁴⁶κA,B,C [20%] TR,NU ‡ 3:1 σαρκικοῖς **f**³⁵ [98%] HE,RP,OC,TR,CP | σαρκικοῖς **ϕ**⁴⁶κA,B,C [2%] NU § 3:2 καὶ **f**³⁵ [93%] HE,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶κA,B,C [7%] NU * 3:2 ἠδύνασθε **f**³⁵ [56%] OC,TR | ἐδύνασθε **ϕ**⁴⁶κA,B,C [38%] HE,RP,CP,NU | ἠδύνασθαι [3%] | ἐδύνασθαι [3%] (Both of the main readings are imperfect = same meaning; the majority variant being Attic is more likely correct, since why would medieval monks revert to it if the Koine were original.) † 3:2 οὔτε **f**³⁵ [85%] HE,RP,OC,TR,CP | οὔδε **ϕ**⁴⁶κA,B,C,0185^V [15%] NU ‡ 3:3 καὶ διχοστασίαι **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ (91.4%) HE,RP,OC,TR,CP | — κA,B,C,048 (4.8%) NU | 1 διχοστασία (3%) | three other readings (0.8%)

λέγη[§] τις, «Ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλος,» ἕτερος δέ,
«Ἐγὼ* Ἀπολλῶς,» οὐχὶ[†] σαρκικοί[‡] ἐστε;

God's coworkers

⁵ Τίς[§] οὖν ἐστὶν Παῦλος,* τίς[†] δὲ[‡]
Ἀπολλῶς,[§] ἀλλ' ἢ * διάκονοι δι' ὧν
ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστω ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν;
⁶ Ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλ' [†] ὁ
Θεὸς ἤρξανε. ⁷ Ὅστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστὶν
τι, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ ἀυξάνων Θεός. ⁸ Ὁ
φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἓν εἰσιν, ἕκαστος
δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται[‡] κατὰ τὸν ἴδιον
κόπον. ⁹ Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί· Θεοῦ
γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομὴ ἐστε.

There will be an accounting

¹⁰ Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν
μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα,[§]

§ 3:4 λεγη *rell* | λεγει [30%] CP * **3:4** ετερος δε εγω **f**³⁵
p^{46v}_{κΒ,С} [96%] HE,RP,OC,TR,NU | 1232 [3%] CP | 32 A [1%]
† 3:4 ουχι **f**³⁵ (96.5%) HE,RP,OC,TR,CP | ουκ **p**⁴⁶_{κΑ,В,С,048}
(2.7%) NU | ου (0.8%) **‡ 3:4** σαρκικοι **f**³⁵ (96%) HE,RP,OC,TR,CP
| ανθρωποι **p**⁴⁶_{κΑ,В,С,048} (3.3%) NU | three other readings
(0.7%) **§ 3:5** τις **f**³⁵ C [98%] HE,RP,OC,TR,CP | τι κΑ,В [2%]
NU * **3:5** παυλος **f**³⁵ (93.8%) HE,RP,OC,TR,CP | απολλως
p⁴⁶_{κΑ,В,С,048} (6.2%) NU **† 3:5** τις **f**³⁵ **p**^{46C} (96.7%)
HE,RP,OC,TR,CP | τι κΑ,В,048 (3.3%) NU **‡ 3:5** δε **f**³⁵ (92.3%)
HE,RP,OC,TR,CP | 1 εστιν κΑ,В,С,048 (7.2%) NU | three other
readings (0.5%) **§ 3:5** απολλως **f**³⁵ (92%) HE,RP,OC,TR,CP |
απολλω (1.8%) | παυλος **p**⁴⁶_{κΑ,В,С,048} (6.2%) NU * **3:5** αλλ
η **f**³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | — κΑ,В,С [2%] NU | three other
variants [1%] **† 3:6** αλλ *rell* | αλλα **p**⁴⁶_{κΑ,В} [1.5%] NU |
ο δε [2%] **‡ 3:8** ληψεται *rell* | λημψεται **p**⁴⁶_{κΑ,В} [1%] NU
§ 3:10 τεθεικα **f**³⁵ [98%] HE,RP,OC,TR,CP | εθηκα **p**⁴⁶_{κΑ,В,С}
[2%] NU

ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. Ἐκάστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ. ¹¹ θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι* παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός.† ¹² Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον‡ χρυσοῦν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, ¹³ ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται. Καί, ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστιν τὸ πῦρ§ δοκιμάσει. ¹⁴ Εἴ τις τὸ ἔργον μενεῖ ὃ ἐπωκοδόμησεν,* μισθὸν λήψεται.† ¹⁵ Εἴ τις τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται· αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

We are a temple of God

¹⁶ Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; ¹⁷ Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινες ἐστε ὑμεῖς.

¹⁸ Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω. Εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω ἵνα γένηται σοφός. ¹⁹ Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ

* **3:11** θειναι *rell* | θηναι [15%] † **3:11** ιησους χριστος **f**³⁵ **p**⁴⁶_{NA,B} [90%] **HE,RP,OC,CP,NU** | 1 ο 2 [3%] **TR** | 2 **C** [7%]
 ‡ **3:12** τουτον **f**³⁵ [99%] **HE,RP,OC,TR,CP** | — **p**⁴⁶_{NA,B,C} [1%]
NU § **3:13** πυρ **f**³⁵ **p**⁴⁶_X [97%] **HE,RP,OC,TR,CP** | 1 αυτο **A,B,C** [3%] **[NU]** * **3:14** επωκοδομησεν **f**³⁵ **C** [88%] **OC,TR** | **εποικοδομησεν p**⁴⁶_{NA,B} [10%] **HE,RP,CP,NU** | two other variants [2%] † **3:14** ληψεται *rell* | λημψεται **p**^{46v}_{NA,B,C} [1.5%] **NU**

Θεῶ ἐστιν. Γέγραπται γάρ· «Ὁ δρασόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν»· ²⁰ καὶ πάλιν, «Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι.» ²¹ Ὡστε, μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις, πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν· ²² εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα—πάντα ὑμῶν ἐστιν,† ²³ ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ Θεοῦ.

4

As stewards we must be faithful

¹ Οὕτως ἡμᾶς* λογιζέσθω ἄνθρωπος· ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ. ² Ὁ δὲ† λοιπὸν ζητεῖται‡ ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. ³ Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυτὸν ἀνακρίνω. ⁴ Οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύνοιδα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμα· ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν. ⁵ Ὡστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκοτόυς καὶ φανερώσει τὰς βουλάς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ§ Θεοῦ.

No room for boasting

† 3:22 ἐστιν f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶ κA,B,C [4%]
 NU * 4:1 ἡμας rell | υμας [12%] † 4:2 ο δε f³⁵ [96%]
 HF,RP,OC,TR,CP | ωδε p⁴⁶ κA,B,C [4%] NU † 4:2 ζητεται f³⁵
 B [70%] HF,RP,OC,TR,CP,NU | ζητειτε p⁴⁶ κA,C [29%] | four other
 readings [1%] § 4:5 του rell | — [15%]

6 Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶ* δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ † γέγραπται φρονεῖν, ‡ ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς μὴ§ φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. 7 Τίς γάρ σε διακρίνει; Τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβῶν; 8 Ἦδη κεκοροεσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.

The cost of being an apostle

9 Δοκῶ γὰρ ὅτι* ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν, ὡς ἐπιθανατίους· ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλους καὶ ἀνθρώπους. 10 Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. 11 Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινώμεν καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνιτεύομεν† καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν, 12 καὶ κοπιῶμεν, ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν. Λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα,

* 4:6 απολλω f³⁵ p⁴⁶C [99.5%] HE,RP,OC,TR,CP | απολλων κA,B [0.5%] NU † 4:6 ο f³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | α p⁴⁶κA,B,C [6%] NU ‡ 4:6 φρονειν f³⁵ C^V [97%] HE,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B [3%] NU § 4:6 μη f³⁵ [50%] HF | — p⁴⁶κA,B,C [50%] RP,OC,TR,CP,NU * 4:9 οτι f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B,C [4%] NU † 4:11 γυμνητευομεν f³⁵ κ(B)C [40%] CP,NU | γυμνητευομεν p⁴⁶ [60%] HE,RP,OC,TR | — A

13 βλασφημούμενοι † παρακαλοῦμεν. Ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα, ἕως ἄρτι.

Children imitate fathers

14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. § 15 Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγούς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.

16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταὶ μου γίνεσθε.

17 Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστιν τέκνον μου* ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ, † καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω.

Not in word but in power

18 Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιώθησάν τινες. 19 Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, † καὶ γνώσομαι, οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, § ἀλλὰ τὴν δύναμιν. 20 Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει. 21 Τί

† 4:13 βλασφημουμενοι f³⁵ B [98%] HE,RP,OC,TR,CP | δυσφημουμενοι ϣ⁴⁶ κA,C [2%] NU § 4:14 νουθετω f³⁵ B [85%] HE,RP,OC,TR,CP | νουθετων κA,C [15%] [NU] | νουθετη ϣ⁴⁶ * 4:17 τεκνον μου f³⁵ ϣ⁴⁶ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 κA,B,C [5%] NU † 4:17 χριστω f³⁵ A,B (87.8%) HE,RP,OC,TR,CP | 1 ιησου ϣ⁴⁶ κC (11.3%) [NU] | κυριου ιησου (0.5%) | two other readings † 4:19 θεληση *rell* | θελησει [13%] § 4:19 πεφυσιωμενων *rell* | πεφυσιωμενον [13%]

θέλετε; Ἐν ράβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραότητος;*

The nature of the Christian life

5

Immorality must be punished

¹ Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται*—ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. ² Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστὲ καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἐξαρθῆ† ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας.‡ ³ Ἐγὼ μὲν γάρ, ὡς§ ἀπὼν τῷ σώματι, παρῶν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα, ὡς παρῶν, τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον· ⁴ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν* Ἰησοῦ Χριστοῦ,† συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,‡ ⁵ παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς

* **4:21** πραοτητος **f**³⁵ κ [99%] HE,RP,OC,TR,CP | πραυτητος **p**⁴⁶_{A,B} [1%] NU * **5:1** ονομαζεται **f**³⁵ (96.8%) HE,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶_{KA,B,C} (3.2%) NU † **5:2** εξαρθη **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | αρθη **p**⁴⁶_{KA,B,C} [5%] NU ‡ **5:2** ποιησας **f**³⁵ **p**⁴⁶_B [97%] HE,RP,OC,TR,CP | πραξας **KA,C [3%] NU § **5:3** ως **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶_{KA,B,C} [4%] NU * **5:4** ημων **f**³⁵ **p**⁴⁶_B [97%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — **KA** [3%] † **5:4** χριστου **f**³⁵ **p**⁴⁶_κ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — **A,B** [4%] NU ‡ **5:4** χριστου **f**³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶_{KA,B} [5%] NU | longer omissions [1%]**

ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. §

Down with moral yeast

6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. Οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; 7 Ἐκκαθάρατε οὖν* τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε, ἄζυμοι. Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν† ἐτύθη, Χριστός. 8 Ὡστε ἐορτάζωμεν,‡ μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας§ καὶ ἀληθείας.

Avoid contaminators

9 Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναμιγνυσθαι* πόρνοις 10 —καὶ† οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλεονέκταις, ἢ ‡ ἄρπαξι, ἢ εἰδωλολάτραις· ἐπεὶ ὀφείλετε§ ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελεθεῖν.

§ 5:5 ἰησου **f**³⁵ x [88%] HF,RP,OC,TR | ἡμων 1 χριστου A [10%] lat,syr,cop | 1 χριστου [1%] CP | — **ϕ**⁴⁶B [1%] NU * 5:7 ουν **f**³⁵ C,048 [65%] OC,TR | — **ϕ**⁴⁶xA,B [35%] HF,RP,CP,NU (OC is in small print.) † 5:7 υπερ ημων **f**³⁵ (91.8%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 υμων (4.3%) | — xA,B,C,048 (3.3%) NU | two other readings (0.5%) ‡ 5:8 εορταζωμεν *rell* | εορταζομεν A [20%] § 5:8 ειλικρινειας **f**³⁵ [20%] | ειλικρινειας **ϕ**⁴⁶B [55%] HF,RP,OC,TR,CP,NU | ειλικρινιας xC [23%] | ιλικρινιας [1%] | ηλικρινιας A (Since collators have generally not recorded breathing, one can only guess at percentages.) * 5:9 συναμιγνυσθαι *rell* | συναμιγνυσθε [10%] † 5:10 και **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶xA,B,C [3%] NU ‡ 5:10 η **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | και xA,B,C,048 [4%] NU § 5:10 οφειλετε **f**³⁵ [82%] HF,RP,OC,TR,CP | ωφειλετε **ϕ**⁴⁶(x)B,C [13%] NU | ωφειλεται (A) [3%] | οφειλεται [2%]

11 Νυνὶ* δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἄν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἦ † πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοιδορός, ‡ ἢ μέθυσος, ἢ ἄρπαξ—τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν.

12 Τί γάρ μοι καὶ § τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; 13 Τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς κρινεῖ,* καὶ † ἐξαρεῖτε ‡ τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

6

Down with lawsuits!

1 Τοῦ μᾶ τις ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; 2 Οὐκ* οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινούσιν; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; 3 Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινούμεν; Μήτι γε βιωτικά; 4 Βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἔαν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε. 5 Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν †

* 5:11 νυνὶ f³⁵ κC [55%] HF,TR | νυν p⁴⁶ A,B [45%] RP,OC,CP,NU
 † 5:11 ἦ *rell* | ἦ [50%] ‡ 5:11 ἢ πλεονεκτης ἢ εἰδωλολατρης ἢ λοιδορος *rell* | 561234 CP | 341256 [1%] § 5:12 καὶ f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶ κA,B,C [5%] NU * 5:13 κρινεῖ f³⁵ [80%] HF,RP,CP,NU | κρίνει [20%] OC,TR † 5:13 καὶ f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶ κA,B,C [5%] NU ‡ 5:13 ἐξαρεῖτε f³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR | ἐξαρατε κA,B,C [4%] NU | ἐξαιρετε p⁴⁶ [1%] | ἐξαιρειτε [3%] CP | ἐξαιρειται [6%] | three further spellings [1%] * 6:2 οὐκ f³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | ἢ 1 p⁴⁶ κA,B,C [8%] NU † 6:5 ὑμιν *rell* | ὑμων [15%]

λέγω. Οὕτως οὐκ ἔνι[†] ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἷς[§] ὃς δυνησεται διακρῖναι* ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ; ⁶ Ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; ⁷ Ἦδη μὲν οὖν[†] ὅλως ἥττημα[‡] ὑμῖν ἐστὶν ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; ⁸ Ἀλλ' [§] ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτα* ἀδελφούς.

How to avoid inheriting the Kingdom

⁹ Ἦ οὐκ οἶδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν Θεοῦ[†] οὐ κληρονομήσουσιν; Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλόατραι, οὔτε μοιχοί, οὔτε μαλακοί, οὔτε ἀρσενοκοῖται, ¹⁰ οὔτε πλεονέκται, οὔτε κλέπται,[‡] οὔτε[§] μέθυσοι, οὐ λοῖδοροι, οὐχ ἄρπαγες βασιλείαν Θεοῦ οὐ* κληρονομήσουσιν. ¹¹ Καὶ ταῦτά τινες ἦτε·

[†] **6:5** ἐνι **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶_{κΒ,С} [96%] HE,RP,OC,CP,NU | ἐστὶν [4%] TR | A omits verses 3-6 **§ 6:5** σοφος ουδε εις **f**³⁵ [92%] HE,RP,OC,TR,CP | ουδεις 1 **ϕ**⁴⁶_{κΒ,С} [4%] NU | 231 [2%] | 1 ουδεις [2%] | A omits verses 3-6 * **6:5** διακριναι *rell* | ανακριναι κ [20%] | A omits verses 3-6 [†] **6:7** ουν **f**³⁵ A,B,C [95%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — **ϕ**⁴⁶_κ [5%] [‡] **6:7** ηττημα *rell* | 1 εν TR **§ 6:8** αλλ **f**³⁵ [35%] | αλλα **ϕ**⁴⁶_{κΑ,Β,С} [65%] HE,RP,OC,TR,CP,NU * **6:8** ταυτα **f**³⁵ [93%] HE,RP,OC,TR,CP | τουτο **ϕ**⁴⁶_{κΑ,Β,С} [5%] NU | τοτε [2%] [†] **6:9** βασιλειαν θεου **f**³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 **ϕ**⁴⁶_{κΑ(Β)С} [3%] NU [‡] **6:10** πλεονεκται ουτε κλεπται **f**³⁵ [80%] HE,RP,OC,CP | 32 (ουδε **ϕ**⁴⁶) 1 **ϕ**⁴⁶_{κΑ,Β,С} [15%] TR,NU | 31 [5%] **§ 6:10** ουτε **f**³⁵ B [94%] HE,RP,OC,TR,CP | ου κΑ,С [6%] NU | ουδε **ϕ**⁴⁶ * **6:10** ου **f**³⁵ (85.9%) HE,RP,OC,TR | — **ϕ**⁴⁶_{κΑ,Β,С} (13.6%) CP,NU | one other reading (0.5%)

ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλ' † ἡγιασθητε, ἀλλ' ‡
ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ§
καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Fornication is bad!

¹² Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα
συμφέρει. Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ
ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. ¹³ Τὰ βρώματα τῆ
κοιλία καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν, ὁ δὲ Θεὸς
καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα
οὐ τῆ πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος
τῷ σώματι. ¹⁴ Ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον
ἡγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως
αὐτοῦ. ¹⁵ Οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν
μέλη Χριστοῦ ἐστίν; Ἄρα* οὖν τὰ μέλη τοῦ
Χριστοῦ ποιήσω πόρνῆς μέλη; Μὴ γένοιτο.
¹⁶ Ἥ† οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῆ πόρνῃ
ἐν σῶμά ἐστιν; «Ἔσονται» γάρ, φησίν, «οἱ δύο
εἰς σάρκα μίαν.» ¹⁷ Ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ
ἐν πνεῦμά ἐστιν.

¹⁸ Φεύγετε τὴν πορνείαν. Πᾶν ἀμάρτημα
ὃ ἐὰν ποιήσῃ‡ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός
ἐστίν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα
ἀμαρτάνει. ¹⁹ Ἥ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα§
ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματός

† 6:11 ἀλλ f³⁵ [35%] | ἀλλα *rell* ‡ 6:11 ἀλλ f³⁵ C [77%]
HE,RP,TR,CP | ἀλλα ϣ⁴⁶κA,B [23%] OC,NU § 6:11 ιησου
f³⁵ A [87%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 χριστου ϣ⁴⁶κ [3%] NU | ημων
1 χριστου B [10%] * 6:15 αρα f³⁵ ϣ⁴⁶κA,B,C [70%]
HE,RP,OC,TR,CP,NU | αρα [30%] † 6:16 η f³⁵ κA,B,C [60%]
OC,TR[NU] | — ϣ⁴⁶ [40%] HE,RP,CP ‡ 6:18 ποιηση *rell* | ποιησει
[13%] § 6:19 το σωμα f³⁵ ϣ⁴⁶κB,C [65%] HE,RP,OC,TR,CP,NU
| τα σωματα [35%]

ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἐαυτῶν; ²⁰ Ἦγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστιν τοῦ Θεοῦ.*

7

About marriage

¹ Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι.* καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι. ² Διὰ δὲ τὰς πορνείας, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔχέτω, καὶ ἕκαστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἔχέτω. ³ Τῆ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὐνοίαν† ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ. ⁴ Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' † ὁ ἀνὴρ ὁμοίως§ δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' * ἡ γυνή. ⁵ Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους εἰ μήτι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε† τῇ νηστεία καὶ τῆ† προσευχῇ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχεσθε§

* **6:20** και εν τω πνευματι υμων ατινα εστιν του θεου **f**³⁵ (96.3%) **HE,RP,OC,TR,CP** | — **ϕ**⁴⁶**KA,B,C** (3.7%) **NU** * **7:1** μοι **f**³⁵ **A** [97%] **HE,RP,OC,TR,CP** | — **ϕ**⁴⁶**KB,C** [3%] **NU** † **7:3** οφειλομενην ευνοιαν **f**³⁵ [96%] **HE,RP,OC,TR,CP** | οφειλην **ϕ**^{46v}**KA,B,C** [4%] **NU** † **7:4** αλλ *rell* | αλλα **KA,B,C** [1%] **NU** § **7:4** ομοιως *rell* | ομοιος **CP** * **7:4** αλλ *rell* | αλλα **ϕ**⁴⁶**KA,B,C** [2%] **NU** † **7:5** σχολαζητε **f**³⁵ [94%] **HE,RP,OC,TR,CP** | σχολασητε **ϕ**⁴⁶**KA,B,C** [4%] **NU** | σχολασηται [1%] | σχολαζηται [1%] † **7:5** νηστεια και τη **f**³⁵ (92.4%) **HE,RP,OC,TR,CP** | — **ϕ**⁴⁶**KA,B,C** (6.7%) **NU** [homoioteleuton] | (0.8%) ('prayer' before 'fasting') § **7:5** συνερχεσθε **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [56%] | συνερχησθε [40%] **HE,RP,OC,TR,CP** | ητε **KA,B,C** [4%] **NU**

ἵνα μὴ πειράζη* ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν.

⁶ Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγὴν ⁷ (θέλω γὰρ† πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ'‡ ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει§ ἐκ Θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς* δὲ οὕτως). ⁸ Λέγω δὲ τοῖς† ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις· καλὸν αὐτοῖς ἐστίν‡ εἰ μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ· ⁹ εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖσσον§ γὰρ ἐστὶν γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι.

Mixed marriages

¹⁰ Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω* (οὐκ ἐγὼ ἀλλ'† ὁ Κύριος)· γυναικὰ ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι ¹¹ (εἰ μὴ καὶ χωρισθῆ, μενέτω ἄγαμος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω), καὶ ἀνδρα γυναικὰ μὴ ἀφιέναι. ¹² Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω‡ (οὐχ ὁ Κύριος)· εἴ τις ἀδελφὸς γυναικὰ ἔχει ἄπιστον καὶ αὐτὴ§ συνευδοκεῖ

* **7:5** πειράζη *rell* | πειράζει [15%] † **7:7** γαρ **f**³⁵ B [95%] HE,RP,OC,TR,CP | δε **φ**⁴⁶ **κ**A,C [5%] NU ‡ **7:7** ἀλλ *rell* | ἀλλα **φ**⁴⁶ B,C [2%] NU § **7:7** χάρισμα εχει **f**³⁵ **φ**⁴⁶ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 **κ**A,B [4%] NU | 1 C * **7:7** ος μεν ουτως ος **f**³⁵ **φ**⁴⁶ (95.5%) HE,RP,OC,TR,CP | ο 23 ο **κ**A,B,C (3.9%) NU | four other readings (0.7%) † **7:8** τοις *rell* | ταις [15%] ‡ **7:8** ἐστιν **f**³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | — **φ**⁴⁶ **κ**A,B,C [6%] NU § **7:9** κρεισσον **f**³⁵ A,C [97%] HE,RP,OC,TR,CP | κρειττον (**φ**⁴⁶ **κ**)B [2%] NU | κρειτγον [1%] * **7:10** παραγγελλω *rell* | παραγγελω [5%] CP † **7:10** ἀλλ *rell* | ἀλλα **κ**A,B [1%] NU ‡ **7:12** ἐγω λεγω **f**³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 **κ**A,B,C [6%] NU § **7:12** αὐτη *rell* | αὐτη NU

οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. ¹³ Καὶ γυνὴ ἣτις* ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ αὐτὸς† συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν.‡ ¹⁴ Ἦγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἠγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρί.§ ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἅγια ἐστιν. ¹⁵ Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω—οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς* ὁ Θεός. ¹⁶ Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; Ἡ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;

About other situations

¹⁷ Εἰ μὴ, ἐκάστω ὡς ἐμέρισεν ὁ Θεός,† ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ Κύριος,‡ οὕτως περιπατεῖτω (καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις§ διατάσσομαι). ¹⁸ Περιτετμημένος τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω. Ἐν ἀκροβυστία τις

* **7:13** ητις **f**³⁵ A,B [90%] HF,RP,TR,CP | ει τις **ϕ**⁴⁶χ [10%] OC,NU
† **7:13** αυτος **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ουτος **ϕ**⁴⁶χα,Β,С [3%] NU
‡ **7:13** αυτον **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | τον αυδρα **ϕ**⁴⁶A,Β,С [3%] NU | 1 αυδρα κ § **7:14** αυδρι **f**³⁵ (94.9%) HF,RP,OC,TR,CP | αυδελφω **ϕ**⁴⁶χα,Β,С (3.5%) NU | 1 πιστω (0.8%) | two other readings (0.7%) * **7:15** ημας **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶B [96%] HF,RP,OC,TR,CP | υμας χα,С [4%] NU † **7:17** εμερισεν ο θεος **f**³⁵ (87.6%) HF,RP,OC,TR,CP | 231 A (4.9%) | 12 κυριος **ϕ**⁴⁶С (5.1%) NU | 1 κυριος (1.2%) | μεμερικεν 2 κυριος χB (0.7%) | three other readings (0.5%) ‡ **7:17** θεος εκαστον ως κεκληκεν ο κυριος **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | 623451 **ϕ**⁴⁶χα,Β,С [7%] NU § **7:17** ταις εκκλησαις πασαις **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶A,Β,С [95%] HF,RP,OC,TR,NU | 312 χ [5%] CP

ἐκλήθη;* Μὴ περιτεμνέσθω. ¹⁹ Ἡ περιτομὴ οὐδὲν ἔστιν καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδὲν ἔστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Θεοῦ. ²⁰ Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει ἣ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. ²¹ Δοῦλος ἐκλήθη; Μὴ σοι μελέτω, ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. ²² Ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν. Ὁμοίως καὶ † ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλος ἔστιν Χριστοῦ. ²³ Τιμῆς ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. ²⁴ Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ ‡ Θεῷ.

About virgins

²⁵ Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. ²⁶ Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην—ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι· ²⁷ Δέδεσαι γυναικί; Μὴ ζήτηε λύσιν. Λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζήτηε γυναῖκα. ²⁸ Ἐὰν δὲ καὶ γήμη, § οὐχ ἡμαρτες· καὶ ἐὰν γήμη ἢ παρθένος, οὐχ ἡμαρτεν. Θλίψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.

A sense of urgency

* **7:18** τις εκληθη **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | κεκληται 1 **p**⁴⁶_{NA,B} [4%] NU | 1 κεκληται **p**¹⁵ [1%] † **7:22** και **f**³⁵ [93%] HE,RP,OC,TR,CP | — **p**¹⁵⁽⁴⁶⁾_{NA,B} [3%] NU | δε [1%] | δε 1 [3%] ‡ **7:24** παρα **f**³⁵ **p**⁴⁶_{NA,B} [93%] HE,RP,CP,NU | 1 τω A [7%] OC,TR § **7:28** γημης **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | γαμησης **p**⁴⁶_{NA,B} [3%] NU | γαμηση A | λαβης γυναικα [1%]

29 Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί,* ὁ καιρὸς συνεσταλμένος· τὸ λοιπὸν ἐστίν† ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὣσιν, 30 καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, 31 καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ‡ τούτῳ§ ὡς μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου.

Marriage again

32 Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. Ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου· πῶς ἀρέσει* τῷ Κυρίῳ. 33 Ὁ δὲ† γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου· πῶς ἀρέσει‡ τῇ γυναικί. 34 Μεμέρισται καὶ§ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος. Ἡ ἄγαμος* μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ἦ ἁγία καὶ† σώματι καὶ‡ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ

* 7:29 ἀδελφοί *rell* | 1 *οτι* [12%] † 7:29 το λοιπον εστιν **f**³⁵ [93%] *HF,RP,OC,TR,CP* | 312 **ϕ**⁴⁶_{NA,B} [5%] *NU* | 32 **ϕ**¹⁵ [1%] | three other readings [1%] ‡ 7:31 τω κοσμω **f**³⁵ [98%] *HF,RP,OC,TR,CP* | τον κοσμον **ϕ**^{15,46}_{NA,B} [2%] *NU* § 7:31 τουτω *rell* | — **ϕ**^{15,46}_{NA,B} [1%] *NU* | τουτον [1%]
* 7:32 αρεσει **f**³⁵ [96%] *HF,RP,OC,TR,CP* | αρεση **ϕ**⁴⁶_{NA,B} [4%] *NU* † 7:33 δε *rell* | — [2%] *CP* ‡ 7:33 αρεσει **f**³⁵ [96%] *HF,RP,OC,TR,CP* | αρεση **ϕ**⁴⁶_{NA,B} [4%] *NU* § 7:34 μεμερισται και **f**³⁵ [88%] *HF,RP,OC,CP* | 212 **ϕ**^{15,46}_{NA,B} [7%] *NU* | 1 [5%] *TR* (*OC* is in small print.) * 7:34 και η παρθενος η αγαμος **f**³⁵ (93.4%) *HF,RP,OC,TR,CP* | 4512345 **ϕ**⁴⁶_{NA} (2.4%) | 45123 **ϕ**^{15B} (3.7%) *NU* | three other readings (0.5%) † 7:34 και **f**³⁵ **ϕ**^{46A} [95%] *HF,RP,OC,TR,CP* | 1 τω κΒ [4%] *NU* | 1 το [1%] ‡ 7:34 και **f**³⁵ [94%] *HF,RP,OC,TR,CP* | 1 τω **ϕ**⁴⁶_{NA,B} [6%] *NU*

κόσμου· πῶς ἀρέσει§ τῷ ἀνδρί. ³⁵ Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον* λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον, καὶ εὐπρόσεδρον† τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάστως.

³⁶ Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἧ ὑπέρακμος καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω· οὐχ ἁμαρτάνει· γαμείτωσαν. ³⁷ Ὅς δὲ ἔστηκεν ἐδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ,‡ μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ§ τοῦ* τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ.†
³⁸ Ὡστε, καὶ ὁ ἐκγαμίζων‡ καλῶς§ ποιεῖ,* ὁ δὲ† μὴ ἐκγαμίζων‡ κρεῖσσον ποιεῖ.§

§ 7:34 ἀρεσει f³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | ἀρεση p⁴⁶κA,B [2%] NU * 7:35 συμφερον f³⁵ [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP | συμφορον p^{15,46}κA,B [1.5%] NU † 7:35 ευπροσεδρον f³⁵ [85%] HF,RP,TR | ευπαρεδρον p⁴⁶κA,B [15%] OC,CP,NU ‡ 7:37 εδραιος εν τη καρδια f³⁵ [91%] HF,RP,OC,TR,CP | 234 αυτου 1 κA,B [4%] NU | 234 αυτου p^{46v} [1%] | 1234 αυτου [3%] § 7:37 καρδια αυτου f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ιδια 1 κA,B [3%] NU | 1 [2%] * 7:37 του f³⁵ [75%] HF,RP,OC,TR,CP | — (κ)A,B [20%] NU | το [5%] † 7:37 ποιει f³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | ποιησει p⁴⁶κA,B [2%] NU ‡ 7:38 εκγαμιζων f³⁵ (72.2%) HF,RP,OC,TR,CP | γαμιζων p⁽¹⁵⁾⁴⁶κ(A)B (12.8%) NU | εγγαμιζων (5.6%) | long omissions (9.4%) § 7:38 καλωσ f³⁵ (83.1%) HF,RP,OC,TR,CP | την εαυτου παρθενον 1 p¹⁵κA (6.8%) NU | την παρθενον εαυτου 1 B (0.3%) | την παρθενον αυτου 1 p⁴⁶ (0.3%) | long omissions (9.4%) * 7:38 ποιει *rell* | ποιη CP | ποιησει p^{15,46}B [1.5%] † 7:38 ο δε f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | και ο p⁴⁶κA,B [5%] NU ‡ 7:38 εκγαμιζων f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | γαμιζων p⁴⁶κA,B [5%] NU § 7:38 ποιει f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ποιησει p⁴⁶κA,B [3%] NU

39 Γυνὴ δέδεται νόμῳ* ἐφ’ ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐὰν δὲ καὶ† κοιμηθῆ ὁ ἀνὴρ,‡ ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι—μόνον ἐν Κυρίῳ. 40 Μακαριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην—δοκῶ δὲ κάγω Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

8

About things offered to idols

1 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων· οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκιν ἔχομεν. Ἡ γινῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. 2 Εἰ δέ* τις δοκεῖ εἰδέναι† τι, οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκεν‡ καθῶς δεῖ γινῶναι. 3 Εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὗτος ἔγνωστα ὑπ’ αὐτοῦ.

Idols are really nothing

4 Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἶδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς ἕτερος§ εἰ μὴ εἷς. 5 Καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι «θεοί,» εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ τῆς* γῆς (ὥσπερ εἰσὶν «θεοὶ» πολλοὶ καὶ «κύριου

* 7:39 νομῳ f³⁵ (96.8%) HF,RP,OC,TR,CP | — ϣ^{15,46}χ_{A,B} (2.6%) NU | γαμῳ (0.7%) † 7:39 καὶ f³⁵ [80%] HF,RP,CP | — ϣ⁴⁶χ_{A,B} [20%] OC,TR,NU ‡ 7:39 ἀνηρ f³⁵ ϣ⁴⁶χ_{A,B} [88%] HF,RP,CP,NU | 1 αὐτῆς [12%] OC,TR * 8:2 δε f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶χ_{A,B} [5%] NU † 8:2 εἰδέναι f³⁵ [86%] HF,RP,OC,TR,CP | ἐγνωκεναι ϣ⁴⁶χ_{A,B} [4%] NU | εἶναι [10%] ‡ 8:2 οὐδεπω οὐδεν ἐγνωκεν f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | οὐπω ἐγνω ϣ⁴⁶χ_{A,B} [3%] NU | 1 ἐγνω [1%] | three other readings [1%] § 8:4 ἕτερος f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶χ_{A,B} [5%] NU * 8:5 τῆς f³⁵ [60%] OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶χ_{A,B} [40%] HF,RP,NU

πολλοί), ⁶ ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεός, ὁ Πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.

Respect the other's conscience

⁷ Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνώσις· τινὲς δέ, τῇ συνειδήσει† τοῦ εἰδώλου, ἕως ἄρτι‡ ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν, ἀσθενῆς οὔσα, μολύνεται. ⁸ Βρῶμα δὲ ἡμᾶς§ οὐ παρίστησιν* τῷ Θεῷ· οὔτε γὰρ† ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν,‡ οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα.§

⁹ Βλέπετε δὲ μή πως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενούσιν.* ¹⁰ Ἐὰν γὰρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γνώσιν ἐν εἰδωλείῳ† κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ, ἀσθενοῦς ὄντος, οἰκοδομηθήσεται εἰς

† **8:7** συνειδησει **f**³⁵ (95.5%) HE,RP,OC,TR,CP | συνηθεια (κ)A,B (4.5%) NU ‡ **8:7** του ειδωλου εως αρτι **f**³⁵ A [94%] HE,RP,OC,TR,CP | 3412 κB [3%] NU | 1 ειδωλοθυτου 34 [3%] § **8:8** ημας *rell* | υμας κ [15%] * **8:8** παριστησιν **f**³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | παραστησει **ϕ**⁴⁶κA,B [3%] NU † **8:8** γαρ **f**³⁵ (95.4%) HE,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶κA,B (3.9%) NU | long omission (0.7%) ‡ **8:8** περισσευομεν **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶κA (90.4%) HE,RP,OC,TR,NU | περισσευομεν (4.3%) CP | περισσευομεθα B (3.6%) | — (1%) | long omission (0.7%) § **8:8** φαγωμεν περισσευομεν ουτε εαν μη φαγωμεν υστερουμεθα **f**³⁵ κ (94.9%) HE,RP,OC,TR,CP | 5673412 **ϕ**⁴⁶B (2.6%) NU | 5123467 A (0.3%) | omit various words (1.5%) | long omission (0.7%) * **8:9** ασθενουσιν **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | ασθενεσιν **ϕ**⁴⁶κA,B [4%] NU † **8:10** ειδωλειω *rell* | ειδωλιω (κA)B [15%]

τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; ¹¹ Καὶ ἀπολεῖται † ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει, § δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. ¹² Οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. ¹³ Διόπερ, εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

9

The 'rights' of an apostle

¹ Οὐκ εἰμι ἀπόστολος; Οὐκ εἰμι ἐλεύθερος;* Οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν † τὸν Κύριον ἡμῶν ἐώρακα; † Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ; ² Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμι ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι, ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς § ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ. ³ Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν αὕτη ἐστίν.* ⁴ Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν; †

† **8:11** και απολειται **f**³⁵ (93%) HE,RP,OC,TR,CP | 1 απολλυται (4.5%) | απολλυται γαρ **p**⁴⁶κB (0.9%) NU | απολλυται ουν A (0.3%) | four conflations (1.4%) § **8:11** αδελφος επι τη ση γνωσει **f**³⁵ (94.5%) HE,RP,OC,TR,CP | 1 εν 345 (3.9%) | εν 34 (-ση B) 5 ο 1 **p**⁴⁶κA(B) (1.5%) NU * **9:1** αποστολος ουκ ειμι ελευθερος **f**³⁵ (93.2%) HE,RP,OC,TR,CP | 4231 **p**⁴⁶κA,B (5.8%) NU | 234 (0.5%) | 231 (0.5%) † **9:1** χριστον **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶κA,B [5%] NU † **9:1** εωρακα **f**³⁵ **p**⁴⁶ [98%] HE,RP,OC,TR,CP,UBS | εορακα κB [2%] N-A § **9:2** της εμης **f**³⁵ **p**⁴⁶ [98.5%] HE,RP,OC,TR,CP | μου 1 κB [1.5%] NU | A omits the whole verse [homoioteleuton] * **9:3** αυτη εστιν **f**³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 κA,B [3%] NU † **9:4** πιειν **f**³⁵ A [97.5%] HE,RP,OC,TR,CP | πιειν **p**⁴⁶B,NU | ποιειν [1%] | πιυ κ [1%]

5 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναιῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ Κηφᾶς; 6 Ἦ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ † μὴ ἐργάζεσθαι; 7 Τίς στρατεύεται ἰδίοις ὀψωνίοις ποτέ; Τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ § αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἦ * τίς ποιμαίνει ποιμνὴν καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποιμνῆς οὐκ ἐσθίει; 8 Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; † Ἦ οὐχὶ † καὶ ὁ νόμος ταῦτα § λέγει; 9 Ἐν γὰρ τῷ Μωσέως* νόμῳ † γέγραπται· «Οὐ φιμώσεις † βοῦν ἀλοῶντα.» § Μὴ τῶν βοῶν μέλει* τῷ Θεῷ, 10 ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει † ὁ † ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν § τῆς ἐλπίδος

† 9:6 του f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ κA,B [5%] NU
 § 9:7 εκ του καρπου f³⁵ ϣ⁴⁶ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | τον καρπον κA,B,C [3%] NU * 9:7 η *rell* | — B [15%] † 9:8 λαλω f³⁵ κA,B,C [95%] HE,RP,OC,TR,NU | λεγω ϣ⁴⁶ [5%] CP
 † 9:8 ουχι f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ κA,B,C [4%] NU
 § 9:8 ταυτα f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 ου ϣ⁴⁶ κA,B,C [4%] NU * 9:9 μωσεως f³⁵ [73%] OC | μωυσεως κB,C [20%] HE,RP,TR,CP,NU | μωυσεος [5%] | μωσεος [2%] † 9:9 μωσεως νομω f³⁵ κA,B,C [90%] HE,RP,OC,TR,NU | 21 [10%] (CP) | 2 ϣ⁴⁶
 † 9:9 φιμωσεις f³⁵ ϣ⁴⁶ κA,C [99%] HE,RP,OC,TR,CP | κημωσεις B [1%] NU § 9:9 ἀλωωντα f³⁵ [30%] | ἀλωωντα *rell* (The noun equivalent is everywhere spelled with rough breathing; since collators have generally not registered aspiration, it is hard to know what the witness of the mass of minuscules may be.) * 9:9 μελει *rell* | μελλει [22%] | μελη [3%] † 9:10 επ ελπιδι οφειλει f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 312 κA,B,C [5%] NU | οφειλει εφ ελπιζει ϣ⁴⁶ † 9:10 ο *rell* | — CP § 9:10 ἀλωων f³⁵ [30%] | ἀλωων *rell*

αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι.*

To live from the Gospel

¹¹ Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν;†

¹² Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν‡ μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν ἵνα μὴ ἐγκοπὴν τινα§ δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. ¹³ Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ

ιερά ἐργαζόμενοι* ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντες† τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; ¹⁴ Οὕτως καὶ ὁ Κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν.

To forego a right

¹⁵ Ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην‡ τούτων, οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ

* **9:10** τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι **f**³⁵ (93.5%) HE,RP,OC,TR,CP | 1234 (1.7%) | 5 (εφ Α) 6 του 4 κ(A)B,C (3.7%) NU | four other readings **ϕ**⁴⁶ (1%) † **9:11** θερίσομεν *rell* | θερίσωμεν [9%] CP ‡ **9:12** ἐξουσίας ὑμῶν **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 **ϕ**⁴⁶κA,B,C [4%] NU § **9:12** ἐγκοπὴν τινα **f**³⁵ [67%] HE,RP,OC,TR,CP | ἐκκοπήν 2 [30%] | 21 A(B)C [2%] NU | 2 ἐκκοπήν κ [1%] | one other reading * **9:13** ἐργαζόμενοι **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶A,C [98%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 τα κB [2%] [NU] † **9:13** προσεδρεύοντες **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | παρεδρεύοντες **ϕ**⁴⁶κA,B,C [4%] NU ‡ **9:15** οὐδενὶ ἐχρησάμην **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | οὐ κεχρημαὶ οὐδενὶ **ϕ**⁴⁶κA,B,C [4%] NU

τὸ καύχημά μου ἵνα τις κενώσῃ^{§ 16} —ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι,* οὐκ ἔστιν μοι καύχημα, ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ δὲ† μοί ἐστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι.‡ ¹⁷ (Εἰ γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι.) ¹⁸ Τίς οὖν μοί ἐστιν[§] ὁ μισθός; Ἴνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ,* εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

All things to all men

¹⁹ Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἑμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω· ²⁰ Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον,† ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· ²¹ τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος (μὴ ὢν ἄνομος Θεῶ[‡] ἀλλ' ἔννομος Χριστῷ),[§]

§ 9:15 ἵνα τις κενώσῃ **f**³⁵ [89%] HE,RP,OC,TR,CP | 12 κενώσει C [8%] | ουδεις κενώσει **p**⁴⁶(x)B [1.5%] NU | ουθεις μη καινωσει A | 12 ου μη 3 [1%] * 9:16 ευαγγελιζωμαι *rell* | ευαγγελιζομαι [20%] | two other readings [1%] † 9:16 δε **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | γαρ **p**⁴⁶κA,B,C [5%] NU ‡ 9:16 ευαγγελιζωμαι **f**³⁵ **p**⁴⁶κA [79%] HE,RP,OC,TR,CP | ευαγγελισωμαι B,C [1%] [NU] | ευαγγελιζομαι [20%] § 9:18 μοι εστιν **f**³⁵ **p**⁴⁶B (80.7%) HE,RP,OC,TR,CP | μου 2 κA,C (13.1%) NU | εσται 1 (0.5%) | 2 (2.6%) | 1 (0.3%) | — (2.7%) * 9:18 του χριστου **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶κA,B,C [4%] NU † 9:20 νομον **f**³⁵ (92.2%) HE,RP,OC,TR,CP | 1 μη ων αυτος υπο 1 κA,B,C (6.8%) NU | long omissions (1%) ‡ 9:21 θεω **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | θεου **p**⁴⁶κA,B,C [5%] NU § 9:21 χριστω **f**³⁵ [90%] HE,RP,OC,TR,CP | χριστου **p**⁴⁶κA,B,C [10%] NU

ἵνα κερδήσω ἀνόμους.* 22 ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς† ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω. Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ‡ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. 23 Τοῦτο§ δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς* αὐτοῦ γένωμαι.

Even an apostle can be rejected

24 Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; Οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. 25 Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται—ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. 26 Ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως· οὕτως πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δαίρων.† 27 Ἄλλ'‡ ὑπωπιάζω§ μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή πως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

10

Learn from Israel

* 9:21 κερδήσω ἀνόμους **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 [2%] | 1 τους 2 **p**⁴⁶ | κερδανω τους 2 **κ**A,B,C [3%] NU | κερδανω 2 [1%] † 9:22 ὡς **f**³⁵ C [99%] HF,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶**κ**A,B [1%] NU ‡ 9:22 τα **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶**κ**A,B,C [3%] NU § 9:23 τουτο **f**³⁵ (92.9%) HF,RP,OC,TR,CP | παντα **p**⁴⁶**κ**A,B,C (7.1%) NU * 9:23 συγκοινωνος *rell* | συγκοινωνος CP † 9:26 δαιρων **f**³⁵ [35%] CP | δερων **p**⁴⁶**κ**A,B,C [65%] HF,RP,OC,TR,NU ‡ 9:27 αλλ *rell* | αλλα **p**⁴⁶**B** [2%] NU § 9:27 υπωπιαζω **f**³⁵ **κ**A,B,C [62%] HF,RP,TR,NU | υποπιαζω **p**⁴⁶ [34%] OC,CP | υποπιεζω [4%]

1 Οὐ θέλω δὲ* ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον² —καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν† ἐβαπτίσαντο‡ ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ—³ καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον§⁴ καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον.* ἔπιον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ δὲ πέτρα† ἦν ὁ Χριστός. ⁵ Ἄλλ’ οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός—κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Examples

⁶ Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν καθὼς κάκεῖνοι ἐπεθύμησαν. ⁷ Μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν· ὡσπερ‡ γέγραπται· «Ἐκάθισεν ὁ λαὸς§ φαγεῖν καὶ πιεῖν,* καὶ ἀνέστησαν παίξειν.» ⁸ Μηδὲ πορνεύωμεν,

* **10:1** δε f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | γαρ ρ⁴⁶ κA,B,C [4%] NU
 † **10:2** μωυσην *rell* | μωυσην κA [5%] TR | μωυσεα ρ⁴⁶ ‡ **10:2** εβαπτισαντο f³⁵ B [90%] HF,RP,OC,TR,CP | εβαπτιζοντο ρ⁴⁶ | εβαπτισθησαν κA,C [10%] NU § **10:3** βρωμα πνευματικον εφαγον f³⁵ κC [94%] HF,RP,OC,TR,CP | 213 ρ⁴⁶ B [3%] NU | 231 A [1%] | four other readings [2%] * **10:4** πομα πνευματικον επιον f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | 231 ρ⁴⁶ κA,B,C [3%] NU | three other readings [1%] † **10:4** δε πετρα f³⁵ ρ⁴⁶ A,C [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 κB [1.5%] NU ‡ **10:7** ωσπερ f³⁵ ρ⁴⁶ κA,B [90%] HF,RP,CP,NU | ως C [10%] OC,TR § **10:7** λαος *rell* | 1 του [1%] CP * **10:7** πειν f³⁵ A,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP | πειν ρ⁴⁶ B [1%] NU | πιν κ | ποιειν [1%]

καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν—καὶ ἔπεσον† ἐν‡ μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. ⁹ Μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Χριστόν,§ καθὼς καὶ* τινες αὐτῶν ἐπείρασαν—καὶ ὑπὸ τῶν ὄφρων ἀπώλοντο.† ¹⁰ Μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καὶ‡ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν—καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὄλοθρευτοῦ.

¹¹ Ταῦτα δὲ πάντα§ τύποι συνέβαινον* ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήνησεν.† ¹² Ὡστε, ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέση. ¹³ Πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος, δυνατὸς‡ δὲ ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἑάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν, τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς§ ὑπενεγκεῖν.

† **10:8** επεσον **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [90%] HF,RP,OC,TR,CP | επεσαν **κ**A,B,C [10%] NU ‡ **10:8** εν **f**³⁵ A,C [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶ **κ**B [1.5%] NU § **10:9** χριστον *rell* | κυριον **κ**B,C (7.3%) | θεου A (2.7%) | — (0.9%) * **10:9** και **f**³⁵ C [88%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [12%] NU † **10:9** απωλοντο **f**³⁵ C [99%] HF,RP,OC,TR,CP | απωλυντο **ϕ**⁴⁶ | απωλλυντο **κ**B [1%] NU ‡ **10:10** καθως και **f**³⁵ (79.1%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 A,C (17.6%) | καθαπερ **ϕ**⁴⁶ **κ**B (1%) NU | long omissions (2.2%) § **10:11** ταυτα δε παντα **f**³⁵ C [96%] HF,RP,OC,TR,CP | 321 **κ** [2%] | 12 A,B [2%] NU * **10:11** τυποι συνεβαινον **f**³⁵ (86.8%) HF,RP,OC,TR,CP | τυπικως συνεβαινεν **ϕ**⁴⁶ **κ**B,C (8.4%) NU | τυπικως 2 A (2.4%) | 1 συνεβαινεν (0.9%) | 2 (0.9%) | three other readings (0.7%) † **10:11** κατηνησεν **f**³⁵ A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | κατηνηκεν **ϕ**⁴⁶ **κ**B [2%] NU | two other readings [1%] ‡ **10:13** δυνατος **f**³⁵ [30%] CP | πιστος **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [70%] HF,RP,OC,TR,NU § **10:13** υμας **f**³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | ημας [3%] | — **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [5%] NU (OC is in small print.)

Eschew idolatry

14 Διόπερ,* ἀγαπητοί μου,† φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας.‡ 15 Ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι. 16 Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν;§ Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; 17 Ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν, οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν. 18 Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ* οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν;

Idol = demon

19 Τί οὖν φημι; Ὅτι εἰδωλὸν τί ἐστίν, ἢ ὅτι εἰδωλόθυτόν† τί ἐστίν; 20 Ἄλλ' ὅτι ἅ θύει‡ τὰ ἔθνη§ δαιμονίοις θύει καὶ οὐ Θεῶ.* Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. 21 Οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε

* **10:14** διοπερ *rell* | διο [5%] CP † **10:14** αγαπητοι μου *rell* | αδελφοι 21 CP ‡ **10:14** ειδωλολατριας **f**³⁵ **p**⁴⁶(*N*),C [64%] OC,CP | ειδωλολατρειας A [35%] HE,RP,TR,NU | ειδωλολατρεας [1%] § **10:16** του αιματος του χριστου εστιν **f**³⁵ *NC* [99%] HE,RP,OC,TR,CP | 51234 **p**⁴⁶A,B [1%] NU * **10:18** ουχι **f**³⁵ **p**⁴⁶B [97%] HE,RP,OC,TR,CP | ουχ *NA,C* [3%] NU † **10:19** ειδωλον τι εστιν η οτι ειδωλοθυτον **f**³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | 12346 [1%] | 623451 B [3%] NU | 612 **p**⁴⁶*NA,C* [2%] ‡ **10:20** θυει **f**³⁵ [93%] HE,RP,OC,TR,CP | θυουσιν **p**⁴⁶*NA,B,C* [7%] NU § **10:20** τα εθνη **f**³⁵ **p**⁴⁶*NA,C* [99%] HE,RP,OC,TR,CP | — B [1%] NU * **10:20** θυει και ου θεω **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | θυουσιν 234 [2%] | 234 θυουσιν *NA,B,C* [3%] [NU]

τραπέζης Κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. ²² Ἡ παραζηλοῦμεν τὸν Κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἔσμεν;

About conscience

²³ Πάντα μοι† ἕξεστιν, ἀλλ’ οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα μοι‡ ἕξεστιν, ἀλλ’ οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. ²⁴ Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ§ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος.* ²⁵ Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν· ²⁶ «τοῦ γὰρ Κυρίου† ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.» ²⁷ Εἰ δέ‡ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε§ πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. ²⁸ Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, «Τοῦτο εἰδωλόθυτόν* ἐστιν,» μὴ ἐσθίετε δι’ ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν· «τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.»†

† **10:23** μοι **f**³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶_{NA,B,C} [3%] NU
‡ **10:23** μοι **f**³⁵ [87%] HE,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶_{NA,B,C} [3%] NU
| long omission [10%] [homoioteleuton] § **10:24** αλλα *rell* | 1
και [12%] * **10:24** ετερου εκαστος **f**³⁵ (89.5%) HE,RP,OC,TR,CP
| 1 **ϕ**⁴⁶_{N(A)B,C} (4.6%) NU | πλησιον 2 (5.9%) † **10:26** γαρ
κυριου **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶_A [90%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 **κ**_{B,C} [3%] NU |
long omission [7%] ‡ **10:27** δε **f**³⁵ C [88%] HE,RP,OC,TR,CP |
— **ϕ**⁴⁶_{NA,B} [4%] NU | long omission [8%] § **10:27** θελετε
rell | θελεται **κ** [10%] * **10:28** ειδωλοθυτον **f**³⁵ C [99%]
HE,RP,OC,TR,CP | ιεροθυτον **ϕ**⁴⁶_{NA,B} [1%] NU † **10:28** του γαρ
κυριου η γη και το πληρωμα αυτης **f**³⁵ (91.2%) HE,RP,OC,TR,CP
| — **κ**_{A,B,C} (8.4%) NU | — **ϕ**⁴⁶ has a longer omission | one other
reading (0.3%)

29 Συνείδησιν, δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου.

Do all to the glory of God

Ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; ³⁰ Εἰ[‡] ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; ³¹ Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε. ³² Ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις[§] καὶ Ἑλλησιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ ³³ —καθὼς καγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ συμφέρον* ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

11

¹ Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καγὼ Χριστοῦ.

The nature of church life

About women

² Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,* ὅτι πάντα μου μέμνησθε, καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν, τὰς παραδόσεις[†] κατέχετε. ³ Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστὸς ἐστίν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ[‡] Χριστοῦ ὁ Θεός. ⁴ Πᾶς

[‡] **10:30** εἰ **f**³⁵ $\kappa\alpha\beta\kappa$ [98%] HF,RP,OC,CP,NU | εἰ δε **p**⁴⁶ [2%]
 TR **§ 10:32** γίνεσθε καὶ ἰουδαίους **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP
 | 231 **p**⁴⁶ $\kappa\alpha\beta\kappa$ [3%] NU * **10:33** συμφερον **f**³⁵ [95%]
 HF,RP,OC,TR,CP | συμφορον **p**⁴⁶ $\kappa\alpha\beta\kappa$ [1%] NU | συμφερων
 [4%] * **11:2** ἀδελφοὶ **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | —**p**⁴⁶ $\kappa\alpha\beta\kappa$ [3%]
 NU † **11:2** παραδοσεις *rell* | παραδωσεις [9%] CP
[‡] **11:3** δε **f**³⁵ **p**⁴⁶C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 του $\kappa\alpha\beta\kappa$ [3%]
 NU

ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. § 5 Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτω τῇ κεφαλῇ καταισχύνει* τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς†—ἐν γὰρ ἔστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. ‡ 6 Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω. Εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρεσθαι § ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω.

7 Ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων.* γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἔστιν. 8 Οὐ γὰρ ἔστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός· 9 καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη† ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα 10 —διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους— 11 πλήν, οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικός οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός, ‡ ἐν Κυρίῳ. 12 Ὡσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ.

13 Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρόπον ἔστιν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ

§ 11:4 κεφαλὴν αὐτοῦ *rell* | εαυτοῦ 1 CP * 11:5 καταισχύνει *rell* | καταισχύνη [13%] | κατεσχύνη [2%] † 11:5 εαυτῆς f³⁵ B [75%] HE,RP,OC,TR,CP | αὐτῆς p^{46v}KA,C [25%] NU ‡ 11:5 ἐξυρημένη *rell* | ξυρημένη CP § 11:6 κειρεσθαι f³⁵ [32%] CP | κειρασθαι KA,B,C [64%] HE,RP,OC,TR,NU | κηρασθαι [3%] | three other readings [1%] * 11:7 υπαρχων f³⁵ p⁴⁶YC [97%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 η A,B [3%] NU † 11:9 εκτισθη *rell* | εκκτισθη CP ‡ 11:11 ανηρ χωρις γυναικος ουτε γυνη χωρις ανδρος f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 5674123 p⁴⁶KA,B,C [5%] NU

προσεύχεσθαι; ¹⁴ Ἡ[§] οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις* διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾶ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν; ¹⁵ Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾶ, δόξα αὐτῇ ἐστίν, ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται.†

¹⁶ Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνηκος‡ εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.

About the Lord's Supper

Some local abuses

¹⁷ Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρείττον[§] ἀλλ'* εἰς τὸ ἥττον† συνέρχεσθε. ¹⁸ Πρῶτον μὲν γάρ, συνεργομένων ὑμῶν ἐν‡ ἐκκλησία, ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. ¹⁹ Δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν[§] εἶναι ἵνα* οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται† ἐν ὑμῖν.

²⁰ Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. ²¹ Ἐκαστος

§ **11:14** η **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶ **κ**A,B,C [4%] NU

* **11:14** αὐτὴ ἡ φύσις **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 231 **κ**A,B,C [4%] NU | ἡ φύσις αὐτῆς **p**⁴⁶ † **11:15** δεδοται **f**³⁵ **p**⁴⁶ [73%] HE,RP,CP | 1 αὐτὴ **κ**A,B [17%] OC,TR[NU] | αὐτὴ 1 C [5%] | δεδωται [3%] | two other readings [2%] ‡ **11:16** φιλονεικος

rell | φιλονικος (C) [16%] § **11:17** κρειττον **f**³⁵ [85%] HE,RP,OC,TR,CP | κρεισσον (**κ**)A,B,C [3%] NU | κρειττον [12%]

* **11:17** ἀλλ *rell* | ἀλλὰ A,B,C [11%] NU † **11:17** ηττον **f**³⁵ [88%] HE,RP,OC,TR,CP | ησσον **κ**A,B,C [2%] NU | ηττον [10%]

‡ **11:18** ἐν **f**³⁵ **κ**A,B,C [78%] HE,RP,OC,CP,NU | 1 τῆ [22%] TR

§ **11:19** αἰρεσεις ἐν ὑμῖν *rell* | 231 [2%] CP * **11:19** ἵνα **f**³⁵ **κ**A,C [97%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 καὶ **p**⁴⁶ **B** [3%] [NU] † **11:19** γενωνται *rell* | γενονται [13%]

γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει † ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ μεθύει. ²² Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἦ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἶπω; § Ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ; Οὐκ ἐπαινώ.

How the Lord inaugurated it

²³ Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὁ καὶ παρέδωκα ὑμῖν· ὅτι ὁ * Κύριος Ἰησοῦς, ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο, † ἔλαβεν ἄρτον· ²⁴ καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν· «Λάβετε, φάγετε· ‡ τοῦτό μου ἐστὶν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον· § τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.» ²⁵ Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπνήσαι, λέγων· «Τοῦτο τὸ ποτήριον ἢ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις ἂν* πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.» ²⁶ Ὅσάκις γὰρ ἂν † ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο ‡ πίνητε,

† **11:21** προλαμβάνει *rell* | προσλαμβάνει A [15%] § **11:22** ὑμιν εἶπω **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 **ϕ**⁴⁶_{KA,B,C} [5%] NU * **11:23** ο *rell* | — [10%] † **11:23** παρεδίδοτο **f**³⁵ [90%] HE,RP,OC,TR,CP | παρεδιδετο **ϕ**⁴⁶_{KA,B,C} [5%] NU | seven other readings [5%] ‡ **11:24** λαβετε φαγετε **f**³⁵ (91.4%) HE,RP,OC,TR,CP | — (**ϕ**⁴⁶)_{KA,B,C} (8.3%) NU | two long omissions (0.3%) § **11:24** κλωμενον **f**³⁵ [98%] HE,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶_{KA,B,C} [2%] NU * **11:25** αν **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | εαν **ϕ**^{46v}_{KB,C} [3%] NU | long omission A [2%] † **11:26** αν **f**³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | εαν _{KA,B,C} [4%] NU | — [2%] ‡ **11:26** τουτο **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [93%] HE,RP,OC,TR,CP | — _{KA,B,C} [7%] NU

τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε ἄχρις οὗ ἂν ᾤξῃ.

Be careful to partake worthily

27 Ὡστε ὃς ἂν ἐσθίῃ* τὸν ἄρτον τοῦτον† ἢ πίνη‡ τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως§ ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ* αἵματος τοῦ Κυρίου. 28 Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. 29 Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως† κρῖμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου.‡ 30 Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί.

31 Εἰ γὰρ§ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν,* οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. 32 Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ τῷ Κυρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.

---

§ 11:26 αν f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | εαν [1%] | — p⁴⁶ κA,B,C [4%] NU * 11:27 εσθιη rel | εσθιει [25%] | three other readings p⁴⁶ [1%] † 11:27 τουτον f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶ κA,B,C [7%] NU ‡ 11:27 πινη rel | πινει [13%] | two other readings [1%] § 11:27 αναξιως f³⁵ p⁴⁶ A,B,C [70%] OC,TR,CP,NU | 1 του κυριου κ [30%] RP,HF * 11:27 του f³⁵ p⁴⁶ κA,B,C [85%] HF,RP,CP,NU | — [10%] OC,TR | long omission [5%] † 11:29 αναξιως f³⁵ (98%) HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶ κA,B,C (1.5%) NU | long omission (0.5%) ‡ 11:29 του κυριου f³⁵ (98%) HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶ κA,B,C (2%) NU § 11:31 γαρ f³⁵ C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | δε p⁴⁶ κA,B [3%] NU * 11:31 διεκρινομεν (p⁴⁶B) rel | εκρινομεν [25%] † 11:32 υπο f³⁵ p⁴⁶ A [92%] HF,RP,TR | 1 του κB,C [8%] OC,CP[NU] (Some TRs have του; OC is in small print.)

33 Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνεργόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. 34 Εἰ δέ† τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρῖμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

12

About spiritual gifts

1 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. 2 Οἶδατε ὅτι ὅτε* ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδωλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι. 3 Διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν,† καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν‡ εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

4 Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα. 5 Καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν,§ καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος. 6 Καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτὸς ἐστὶν* Θεὸς ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. 7 Ἐκάστῳ δὲ δίδοται ἢ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.

† 11:34 δε f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶κA,B,C [3%] NU

* 12:2 οτε f³⁵ κA,B,C [82%] HF,RP,OC,CP,NU | — [18%] TR

† 12:3 ιησουν f³⁵ ϣ⁴⁶ (95.6%) HF,RP,OC,TR,CP | ιησους κA,B,C (3.4%) NU | four other readings (1%) ‡ 12:3 κυριον ιησουν f³⁵ (93.2%) HF,RP,OC,TR,CP | κυριος ιησους ϣ⁴⁶κA,B,C (5.2%) NU | 12 χριστον (0.8%) | long omission (0.7%) § 12:5 και διαιρεσεις διακονιων εισιν *rell* | — [14%] [homoioarcton] * 12:6 εστιν f³⁵ (B) (79.5%) HF,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶κA,C (20.5%) NU

A list of gifts

⁸ Ὡ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος δίδονται λόγος σοφίας· ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα· ⁹ ἐτέρω δὲ† πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι· ἄλλω δὲ χαρίσματα ἰαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ‡ Πνεύματι· ¹⁰ ἄλλω δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλω δὲ§ προφητεία, ἄλλω δὲ* διακρίσεις πνευμάτων· ἐτέρω δὲ† γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηνεῖα γλωσσῶν. ¹¹ Πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστω καθὼς βούλεται.

An analogy from the body

¹² Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἓν ἐστὶν καὶ μέλη ἔχει πολλά,‡ πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἐνός,§ πολλὰ ὄντα, ἓν ἐστὶν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός. ¹³ Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν—εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι—καὶ πάντες εἰς* ἓν

---

† 12:9 δε f³⁵ p⁴⁶ A,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP | — κB [2%] NU
‡ 12:9 αυτω f³⁵ κ,0201 [94%] HF,RP,OC,TR,CP | ενι A,B [2%] NU
| — p⁴⁶ (C) [1%] | long omission [3%] § 12:10 δε f³⁵ κA,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | — p⁴⁶B,0201 [2%] * 12:10 δε f³⁵ κA,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | — p⁴⁶B,0201 [2%] † 12:10 δε f³⁵ A,C [96%] HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κB,0201 [4%] NU ‡ 12:12 μελη εχει πολλα f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | 132 κA,B,C [4%] NU | 312 p⁴⁶ § 12:12 του ενος f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | — κA,B,C [7%] NU * 12:13 εις f³⁵ [91%] HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B,C [9%] NU

Πνεῦμα ἐποτίσθημεν.† 14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος ἀλλὰ πολλά. 15 Ἐὰν εἶπῃ ὁ πούς, «Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος,» οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. 16 Καὶ ἐὰν εἶπῃ τὸ οὖς, «Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος,» οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. 17 Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; 18 Νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἕκαστον αὐτῶν, ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. 19 (Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; 20 Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη ἐν δὲ σῶμα.)

21 Οὐ δύναται δὲ ὁ † ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ, «Χρεῖαν σου οὐκ ἔχω»· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσί, «Χρεῖαν ὑμῶν οὐκ ἔχω.» 22 Ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον, τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν. 23 Καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν· καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, 24 τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρεῖαν ἔχει. Ἀλλ' ὁ Θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι*

† 12:13 πνευμα ἐποτισθημεν f³⁵ p⁴⁶κΒ,С [72%]
 HE,RP,OC,TR,CP,NU | πομα 2 [24%] | 1 εφωτισθημεν [4%]
 | σωμα εσμεν A † 12:21 δε ο f³⁵ p⁴⁶κΒ [64%] HE,RP,CP,NU
 | 2 A,С [18%] | 1 [8%] OC,TR | — [10%] § 12:24 αλλ *rell* |
 αλλα κΑ,В,С [25%] NU * 12:24 υστερουντι f³⁵ p⁴⁶ [97%]
 HE,RP,OC,TR,CP | υστερουμενω κΑ,В,С,048 [3%] NU

περισσότεραν δοῦς τιμὴν, ²⁵ ἵνα μὴ ᾗ σχίσμα† ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη· ²⁶ καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει‡ πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται ἐν§ μέλος, συγχαίρη* πάντα τὰ μέλη.

Functions in the Church

²⁷ Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους. ²⁸ Καὶ οὐς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους· ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα† χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις,‡ κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. ²⁹ Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; ³⁰ Μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες διερμηνεύουσιν; ³¹ Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα.§

About agape love

Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

† **12:25** σχίσμα **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶_{A,B,C} [58%] OC,TR,NU | σχίσματα **κ** [40%] HE,RP,CP | two other readings [2%] ‡ **12:26** συμπασχει **f**³⁵ [40%] CP | συμπασχει (**ϕ**⁴⁶_{κA,B,C}) [60%] HE,RP,OC,TR,NU § **12:26** εν **f**³⁵ C [99%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — **ϕ**⁴⁶_{κA,B} [1%] * **12:26** συγχαίρη **f**³⁵ [40%] CP | συγχαίρει (**ϕ**⁴⁶_{κ(A,B,C)}) [60%] HE,RP,OC,TR,NU † **12:28** ειτα **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | επειτα **ϕ**⁴⁶_{κA,B,C} [3%] NU | — [1%] ‡ **12:28** αντιληψεις *rell* | αντιληψεις (**ϕ**⁴⁶_{κA,B}) [2%] NU § **12:31** κρειττονα **f**³⁵ (94.2%) HE,RP,OC,TR,CP | μειζονα **ϕ**⁴⁶_{κA,B,C} (5.8%) NU

13

¹ Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. ² Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν,* ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν† εἰμι. ³ Καὶ ἐὰν‡ ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσομαι,§ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.

Love described

⁴ Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται,* οὐ φυσιοῦται, ⁵ οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογιζεται τὸ κακόν· ⁶ οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ

* **13:2** μεθιστανειν **f**³⁵ A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | μεθισταναι **p**⁴⁶B,048 [3%] NU | *κ* omits a whole verse [homoioteleuton]
† **13:2** ουθεν *rell* | ουδεν [5%] OC ‡ **13:3** και εαν **f**³⁵ *κ* [97%] HF,RP,OC,TR,CP | καν **p**⁴⁶A,B,C [3%] NU § **13:3** καυθησομαι **f**³⁵ (50.6%) OC | καυθησωμαι C (44.7%) HF,RP,TR,CP | καυθησεται (1%) | καυθη (0.8%) | καυχησωμαι **p**⁴⁶χα,B (1.5%) NU | καυχησομαι 048 (0.5%) | four further variants (0.8%) (As one of the speakers at the Perry Hall Theological Forum, January, 2005, Maurice Robinson explained that he and Pierpont chose the main minority reading here because to them it was the most difficult [!!]. But people expect the Subjunctive with ἵνα, so many scribes probably made the change virtually without thinking.) * **13:4** η αγαπη ου περπερευεται **f**³⁵ *κ*C,048 (83.5%) HF,RP,OC,TR,CP[NU] | 123 περπορευεται A (2.4%) | 123 υπερπερευεται (0.5%) | 34 B (12.9%) | 3412 **p**⁴⁶ | long omission (0.7%)

τῆ ἀληθείᾳ· ⁷ πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει· ⁸ ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει.†

Love contrasted

Εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλώσσαι, παύσονται· εἴτε γνώσις, καταργηθήσεται· ⁹ ἐκ μέρους δὲ‡ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν. ¹⁰ Ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε§ τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. ¹¹ (Ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν,* ὡς νήπιος ἐφρόνου,† ὡς νήπιος ἐλογιζόμην·‡ ὅτε δὲ§ γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου.) ¹² Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. Ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθη.

¹³ Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

14

Prophecy is better than Tongues

† 13:8 εκπιπτει f³⁵ [98%] HE,RP,OC,TR,CP | πιπτει ϕ⁴⁶κA,B,C,048 [2%] NU ‡ 13:9 δε f³⁵ [92%] HE,RP,OC,CP | γαρ ϕ⁴⁶κA,B [8%] TR,NU § 13:10 τοτε f³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | — ϕ⁴⁶κA,B [6%] NU * 13:11 ως νηπιος ελαλουν f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 312 ϕ⁴⁶κA,B [5%] NU † 13:11 ως νηπιος εφρονουν f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 312 κA,B [5%] NU ‡ 13:11 ως νηπιος ελογιζομην f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 312 κA,B [5%] NU § 13:11 δε f³⁵ [98.5%] HE,RP,OC,TR,CP | — κA,B,048 [1.5%] NU

1 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. 2 Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ τῷ* Θεῷ, οὐδεὶς γὰρ ἀκούει· πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. 3 Ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. 4 Ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. 5 Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μεῖζων γὰρ† ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις (ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύει),‡ ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ.

Messages need to be intelligible

6 Νυνὶ§ δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητείᾳ, ἢ ἐν* διδαχῇ; 7 Ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα· ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ διδῶ,† πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; 8 Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν σάλπιγγξ‡ δῶ, τίς παρασκευάζεται

* 14:2 τω f³⁵ A [98%] HF,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶κΒ [2%] NU

† 14:5 γαρ f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | δε ϣ⁴⁶κΑ,Β [3%] NU

‡ 14:5 διερμηνευει f³⁵ [85%] HF,RP,OC,CP | διερμηνευη ϣ⁴⁶κΑ,Β,048 [14%] TR,NU | διερμηνευων [1%] § 14:6 νυνι

f³⁵ [90%] HF,RP,OC,TR,CP | νυν κΑ,Β [10%] NU * 14:6 εν

f³⁵ Α,Β,048 [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | — ϣ⁴⁶κ [2%] † 14:7

διδω f³⁵ ϣ⁴⁶ [85%] HF,RP,OC,CP | δω κΑ,Β [15%] TR,NU ‡ 14:8

φωνην σαλπγγξ f³⁵ Β [95%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 (ϣ⁴⁶)κ(Α)048 [5%] NU

εἰς πόλεμον; ⁹ Οὕτως καὶ ὑμεῖς· διὰ τῆς γλώσσης ἂν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; Ἔσεσθε γὰρ εἰς ἄερα λαλοῦντες. ¹⁰ Τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν ἔστιν[§] ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν αὐτῶν* ἄφωνον. ¹¹ Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἑμοὶ βάρβαρος.

¹² Οὕτως καὶ ὑμεῖς· ἐπεὶ ζηλωταὶ ἔστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε, ἵνα περισσεύητε. ¹³ Διόπερ[†] ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. ¹⁴ Ἐὰν γὰρ[‡] προσεύχωμαι[§] γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. ¹⁵ Τί οὖν ἔστιν; Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοί· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοί. ¹⁶ Ἐπεὶ, ἂν εὐλογῆσης* τῷ[†] πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου, πῶς ἔρεῖ τὸ «Ἀμήν» ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ, ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδεν; ¹⁷ Σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται.

Paul's example

§ 14:10 ἔστιν **f**³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | εἰσιν **ϕ**⁴⁶_{KA,B} [6%] NU * 14:10 αὐτῶν **f**³⁵ (92.6%) HE,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶_{KA,B,048} (7.4%) NU † 14:13 διόπερ **f**³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | διο **ϕ**⁴⁶_{KA,B,048} [3%] NU ‡ 14:14 γὰρ **f**³⁵ _{KA,048} [98%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — **ϕ**⁴⁶_B [2%] § 14:14 προσεύχωμαι *rell* | προσευχομαι [15%] * 14:16 εὐλογησῆς **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶₀₄₈ [90%] HE,RP,OC,TR,CP | εὐλογῆς _{KA,B} [10%] NU † 14:16 τῷ **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | ἐν _B [2%] [NU] | — **ϕ**⁴⁶_{KA} [2%]

18 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου[†] πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν,§ 19 ἀλλ’* ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός[†] μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους[‡] ἐν γλώσση.

20 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν— ἀλλά, τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε.§ 21 Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι· «Ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χεῖλεσιν ἑτέροις* λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ’ οὕτως εἰσακούσονται μου,» λέγει Κύριος. 22 Ὅστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις· ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. 23 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν,[†] εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; 24 Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται

[‡] 14:18 μου **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | — (**p**⁴⁶)_{KA,B} [6%] NU
 § 14:18 λαλων **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | λαλω _{KB,048} [3%] NU | λαλειν **p**⁴⁶ [1%] | — A * 14:19 ἀλλ *rell* | ἀλλα **p**⁴⁶_{A,B} [1%] NU | — κ † 14:19 δια του νοος **f**³⁵ 048 (89.6%) HF,RP,OC,TR,CP | 12 νους (1.9%) | τω νοι _{KA,B} (7.7%) NU | εν τω νοι **p**⁴⁶ (0.3%) | two other readings (0.5%) † 14:19 λογους *rell* | — **p**⁴⁶ [14%] § 14:20 γινεσθε *rell* | γινεσθαι (A) [30%] some TRs * 14:21 ετεροις **f**³⁵ **p**⁴⁶ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ετερων _{KA,B,0201} [3%] NU † 14:23 γλωσσαις λαλωσιν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 _{KA,B} [4%] NU | λαλησωσιν 1 **p**⁴⁶

ὕπὸ πάντων. ²⁵ Καὶ οὕτως[‡] τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως, πεσῶν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι, «Ὅντως ὁ Θεὸς ἐν ὑμῖν ἔστιν.»[§]

There are limits

²⁶ Τί οὖν ἔστιν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν* ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν[†] ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω.[‡]
²⁷ Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἷς διερμηνευέτω. ²⁸ Ἐὰν δὲ μὴ ἦ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ· ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ Θεῷ. ²⁹ Προφητῆται δὲ[§] δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν,* καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν.
³⁰ Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ καθημένω, ὁ πρῶτος σιγάτω. ³¹ Δύνασθε γὰρ καθ' ἑνα[†] πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μαθηθῶσιν καὶ πάντες παρακαλῶνται. ³² Καί, πνεύματα

[‡] **14:25** και ουτως **f**³⁵ (75.8%) RP | 1 ουτω (17.3%) HF,OC,TR,CP | 1 (0.8%) | — **p**⁴⁶_{KA,B,048,0201} (5.5%) NU | long omission (0.5%) **§ 14:25** οντως ο θεος εν υμιν εστιν **f**³⁵ A,B [23%] CP,NU | 231456 [75%] HF,RP,OC,TR | 23456 [1%] | 13456 κ [1%] | 145623 **p**⁴⁶ * **14:26** υμων **f**³⁵ (96.8%) HF,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶_{KA,B,0201} (3.2%) NU **† 14:26** γλωσσαν εχει αποκαλυψιν **f**³⁵ [71%] HF,RP,OC,TR,CP | 321 **p**⁴⁶_{KA,B} [14%] NU | 3 [5%] | — [10%] **‡ 14:26** γινεσθω **f**³⁵ κ [95%] HF,RP,OC,CP,NU | γενεσθω [3%] TR | γεινεσθω **p**⁴⁶_{A,B} [2%] **§ 14:29** δε *rell* | — **p**⁴⁶ [1%] CP * **14:29** λαλειτωσαν *rell* | λαλητωσαν [12%] **† 14:31** ενα *rell* | 1 εκαστοι [1%] CP

προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται. ³³ Οὐ γὰρ ἔστιν ἀκαταστασίας ὁ Θεὸς ἀλλ' [‡] εἰρήνης.

Wives are not to speak

Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων,
³⁴ αἱ γυναῖκες ὑμῶν [§] ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
 σιγάτωσαν, οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται* αὐταῖς [†]
 λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, [‡] καθὼς καὶ ὁ
 νόμος λέγει. ³⁵ Εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, [§]
 ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν,
 αἰσχρὸν γὰρ ἔστιν γυναιξὶν* ἐν ἐκκλησίᾳ [†]
 λαλεῖν. [‡] ³⁶ Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ
 ἐξῆλθεν; Ἡ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν;

Paul gets 'authoritative'

³⁷ Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ
 πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν

[‡] **14:33** ἀλλ **f**³⁵ (ϕ⁴⁶) [70%] TR | ἀλλα κA,B,C [30%] HE,RP,OC,CP,NU **§** **14:34** υμων **f**³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | — κA,B [3%] NU * **14:34** επιτετραπται **f**³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | επιτρεπεται κB [3%] NU | επιτρεπετε A [1%] | επιτετρεπται [2%] [†] **14:34** αυταις *rell* | αυτοις [2%] CP [‡] **14:34** υποτασσεσθαι **f**³⁵ [98%] HE,RP,OC,TR,CP | υποτασσεσθωσαν κ(A)B [2%] NU **§** **14:35** θελουσιν *rell* | εθελουσιν [2%] CP * **14:35** γυναιξιν **f**³⁵ [93%] HE,RP,OC,TR,CP | γυναικι ϕ⁴⁶ κA,B [7%] NU [†] **14:35** γυναιξιν εν εκκλησια *rell* | 231 CP [‡] **14:35** εν εκκλησια λαλειν **f**³⁵ [87%] HE,RP,OC,TR,CP | 312 ϕ⁴⁶ κA,B [3%] NU | 1 εκκλησιας 3 [10%]

ὅτι§ Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί.* 38 Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖτω.†

39 Ὡστε, ἀδελφοί,‡ ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε.§ 40 Πάντα* εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

About resurrection

15

A review

1 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε· 2 δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε—ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῆ ἐπίστεύσατε. 3 Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον· ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς Γραφάς, 4 καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ* κατὰ τὰς Γραφάς, 5 καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ, εἶτα† τοῖς δώδεκα. 6 Ἐπειτα

§ 14:37 ὅτι f³⁵ ϣ⁴⁶κ_{A,B} [92%] HE,RP,CP,NU | 1 του [8%] OC,TR * 14:37 εἰσιν εντολαι f³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | εστιν εντολη ϣ⁴⁶A,B,048 [2%] NU | 21 [1%] | εστιν [1%] | 1 αι 2 [2%] | εντολη εστιν κ † 14:38 αγνοειτω f³⁵ ϣ⁴⁶B [89.5%] HE,RP,OC,TR,CP | αγνωειτω [6%] | αγνοειται κ_A,048 [1.5%] NU | five more spellings [3%] ‡ 14:39 αδελφοι f³⁵ ϣ⁴⁶ [80%] HE,RP,OC,TR | 1 μου κ_{A,B},048 [20%] CP[NU] § 14:39 γλωσσαις μη κωλυετε f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 231 κ(A)048 [2%] NU | 23 εν 1 ϣ⁴⁶(B) | εν 123 [1%] * 14:40 παντα f³⁵ [93%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 δε ϣ⁴⁶κ_{A,B} [7%] NU * 15:4 τη τριτη ημερα f³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | 1312 ϣ⁴⁶κ_{A,B} [3%] NU † 15:5 ειτα *rell* | επειτα [10%]

ὥφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους[‡] μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ[§] ἐκοιμήθησαν. ⁷ Ἐπειτα ὥφθη Ἰακώβω, εἶτα* τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν. ⁸ Ἐσχατον δὲ πάντων, ὡσπερὶ τῷ ἐκτρώματι, ὥφθη κάμοί. ⁹ Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη· ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα—οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἔῃ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ [‡] σὺν ἐμοί. ¹¹ Εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

Resurrection is a fact

¹² Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν τινες ἐν ὑμῖν[§] ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; ¹³ Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται. ¹⁴ Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα* τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ[†] καὶ

[‡] **15:6** πλείους **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | πλειονες (κ)A,B [5%] NU **§ 15:6** καὶ **f**³⁵ 048 [98%] HE,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶κA,B [2%] NU * **15:7** εἶτα **f**³⁵ B [65%] HE,RP,OC,TR,NU | ἐπειτα **ϕ**⁴⁶κA,048 [35%] CP **† 15:10** ἀλλ *rell* | ἀλλὰ κA,B [1%] NU **‡ 15:10** ἡ **f**³⁵ (**ϕ**⁴⁶)A [98%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — κB,0270 [2%] **§ 15:12** τινες ἐν ὑμῖν **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 321 (**ϕ**⁴⁶)κA,B,C [4%] NU * **15:14** ἀρα **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶B [70%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 καὶ κA [30%] [NU] **† 15:14** δε **f**³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶κA,B [3%] NU

ἡ πίστις ὑμῶν.† 15 Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ὁ
 ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν
 κατὰ τοῦ Θεοῦ ὅτι ἠγειρεν τὸν Χριστόν, ὃν
 οὐκ ἠγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται.
 16 Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς
 ἐγήγερται. 17 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται,
 ματαία ἡ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς
 ἀμαρτίαις ὑμῶν. 18 Ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες
 ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. 19 Εἰ ἐν τῇ ζωῇ
 ταύτῃ ἠλπιότες ἐσμὲν ἐν Χριστῷ* μόνον,
 ἔλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.

The sequence of events

20 Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν·
 ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο.†
 21 Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ † θάνατος, καὶ
 δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. 22 Ὡσπερ
 γὰρ ἐν τῷ Ἀδάμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως
 καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται.
 23 Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ
 Χριστός, ἔπειτα οἱ τοῦ ὁ Χριστοῦ ἐν τῇ
 παρουσίᾳ αὐτοῦ. 24 εἶτα τὸ τέλος, ὅταν
 παραδῶ* τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ Πατρί,
 ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν

† 15:14 ὑμων *rell* | ἡμων B [25%] § 15:15 και *rell* | 1
 ημεις CP * 15:19 ἠλπιότες ἐσμὲν ἐν χριστῷ **f**³⁵ [95%]
 HE,RP,OC,TR,CP | 3412 **p**⁴⁶_{NA,B} [5%] NU † 15:20 ἐγενετο **f**³⁵
 (93.7%) HE,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶_{NA,B} (6.3%) NU † 15:21 ο **f**³⁵
 [97%] HE,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶_{NA,B} [3%] NU § 15:23 του **f**³⁵
p⁴⁶_{NA,B} [95%] HE,RP,CP,NU | — [5%] OC,TR * 15:24 παραδω
f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | παραδιδω **p**⁴⁶_{NA,0270} [3%] NU |
 παραδιδοι B [1%]

ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. ²⁵ Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις† οὗ ἂν‡ θῆ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²⁶ Ἐσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. ²⁷ «Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.» Ὅταν δὲ εἶπῃ ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. ²⁸ Ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα,§ τότε καὶ* αὐτὸς ὁ Υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

Consequences of denial

²⁹ Ἐπεὶ, τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν;‡ ³⁰ Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν§ πᾶσαν ὥραν; ³¹ Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω—νὴ τὴν ὑμετέραν* καύχησιν† ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. ³² Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; Εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, «Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν.» ³³ Μὴ πλανᾶσθε· φθείρουσιν

† 15:25 ἀχρις f³⁵ [98%] HE,OC,TR,CP | ἀχρις ϰ⁴⁶ κA,B [2%] RP,NU ‡ 15:25 ἂν f³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | — ϰ⁴⁶ κA,B [3%] NU § 15:28 οταν δε υποταγη αυτω τα παντα *rell* | — κ [15%] [homoioteleuton] * 15:28 και f³⁵ κA [98%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — B [2%] † 15:28 τα f³⁵ κ [98%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — A,B [2%] ‡ 15:29 των νεκρων f³⁵ [77%] HE,RP,OC,TR,CP | αυτων ϰ⁴⁶ κA,B [9%] NU | αυτων 12 [5%] | omit 3 or 4 words [9%] § 15:30 κινδυνευομεν *rell* | 1 κατα [3%] CP * 15:31 υμετεραν *rell* | ημετεραν A [15%] † 15:31 καυχησιν f³⁵ ϰ⁴⁶ (92.1%) HE,RP,OC,TR,CP | 1 αδελφοι κA,B (7.9%) [NU]

ἦθη χρηστὰ[‡] ὁμιλῖαι κακαί. ³⁴ Ἐκνήψατε δικαίως, καὶ μὴ ἀμαρτάνετε, ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες ἔχουσιν. Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῶν[§] λέγω.*

A philosophical objection

³⁵ Ἀλλ' ἴ ἐρεῖ τις, «Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται;» ³⁶ Ἄφρον,[‡] σὺ δὲ σπείρεις οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ. ³⁷ Καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον (εἰ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν). ³⁸ Ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσιν[§] σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ* ἴδιον σῶμα. ³⁹ Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ· ἀλλὰ ἄλλη μὲν[†] ἀνθρώπων,[‡] ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη δὲ πτηνῶν.[§] ⁴⁰ Καὶ σώματα ἐπουράνια καὶ σώματα ἐπίγεια· ἀλλ'* ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων. ⁴¹ Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης,

[‡] **15:33** χρῆστα **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶_{κA,B} [95%] HF,RP,OC,NU | χρῆσθ [2%] TR | χριστα [3%] CP **§ 15:34** υμιν *rell* | υμων [11%] CP
* **15:34** λεγω **f**³⁵ A [85%] HF,RP,OC,TR,CP | λαλω **ϕ**⁴⁶_{κB} [15%] NU **† 15:35** αλλ *rell* | αλλα B [1%] NU **‡ 15:36** αφρον **f**³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR,CP | αφρων **ϕ**⁴⁶_{κA,B} [15%] NU **§ 15:38** αυτω διδωσιν **f**³⁵ [81%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 **ϕ**⁴⁶_{κA,B} [9%] NU | αυτο 2 [10%] * **15:38** το **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | — κA,B,I^V [5%] NU **† 15:39** μεν *rell* | 1 σαρξ TR **‡ 15:39** [Human meat is not the same as animal meat!] **§ 15:39** ιχθυων αλλη δε πτηνων (πετεινων OC) **f**³⁵ [96%] HF,RP(OC)TR,CP | 4231 A [1%] | σαρξ 4 (πετηνων **ϕ**⁴⁶) 231 (**ϕ**⁴⁶)_{κB} [3%] NU * **15:40** αλλ *rell* | αλλα **ϕ**⁴⁶_{A,B} [1%] NU

καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ.

⁴² Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν· σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ·
⁴³ σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει·
⁴⁴ σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν.† Ἔστιν σῶμα ψυχικόν καὶ ἔστιν σῶμα‡ πνευματικόν.

⁴⁵ Οὕτως καὶ γέγραπται· «Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, Ἀδάμ, εἰς ψυχὴν ζῶσαν»· ὁ ἔσχατος Ἀδάμ εἰς πνεῦμα ζωοποιῶν. ⁴⁶ Ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. ⁴⁷ Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός· ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος§ ἐξ οὐρανοῦ. ⁴⁸ Οἶος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ οἶος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. ⁴⁹ Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν* καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ.

Our turn is coming

⁵⁰ Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσαι οὐ

† 15:44 πνευματικον f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 ει p⁴⁶κA,B,C [4%] NU ‡ 15:44 και εστιν σωμα f³⁵ [82%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 p⁴⁶κA,B,C [4%] NU | omit seven words [14%] [homoioteleuton] § 15:47 ο κυριος f³⁵ A (97.5%) HF,RP,OC,TR,CP | —κB,C (2.4%) NU | πνευματικος p⁴⁶ * 15:49 φορεσωμεν f³⁵ (p⁴⁶)κA,C [82%] HF,RP,CP | φορεσομεν B,I [18%] OC,TR,NU

δύνανται.† οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ⁵¹ Ἰδού, μυστήριον ὑμῖν λέγω· Πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα,‡ πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα ⁵² —ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι—σαλπίζει γὰρ καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. ⁵³ Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ⁵⁴ Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· «Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος.» ⁵⁵ «Ποῦ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, Ἄδη, τὸ νίκος;»§ ⁵⁶ Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἢ ἀμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἀμαρτίας ὁ νόμος.

⁵⁷ Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι* ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁵⁸ Ὅστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν Κυρίῳ.

Concluding topics

† **15:50** δυνανται f³⁵ A,C [92%] HF,RP,OC,TR,CP | δυναται κΒ [6%] NU | δυνατε [2%] ‡ **15:51** μεν ου κοιμηθησομεθα f³⁵ (96.4%) HF,RP,OC,TR,CP | 23 B (0.3%) NU | 232 ϣ⁴⁶ | 13 (0.3%) | 132 κΑ (0.7%) | 32 C (0.5%) | 1 ουν 3 (0.5%) | 1 ουν 32 (0.3%) | three other readings (0.5%) § **15:55** κεντρον που σου αδη το νικος f³⁵ (95.1%) HF,RP,OC,TR,CP | 623451 (2.9%) | 123 θανατε 56 (0.5%) | 623 θανατε 51 (ϣ⁴⁶)κ(B)C,088 (1.2%) NU | two other readings A (0.3%) * **15:57** διδοντι rell | δοντι ϣ⁴⁶ [35%] | two other readings [2%]

16

About a special collection

1 Περὶ δὲ τῆς λογίας* τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὡσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. ² Κατὰ μίαν σαββάτων,† ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῶ τιθέτω, θησαυρίζων ὃ τι ἂν‡ εὐοδοῦται,§ ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι* γίνωνται.† ³ Ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἂν δοκιμάσητε δι' ἐπιστολῶν, τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ.‡ ⁴ Ἐὰν δὲ ἦ ἄξιον§ τοῦ κάμει πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται.

Personal plans

⁵ Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν* διέλθω (Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι). ⁶ Πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ, ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε,† οὗ ἂν πορεύωμαι.‡ ⁷ Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι

* **16:1** λογίας *rell* | λογειας NU | ευλογιας [7%] † **16:2** σαββατων **f**³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | σαββατω κ | σαββατου A,B,C,I [2%] NU | σαββατον [6%] ‡ **16:2** αν **f**³⁵ κA,C [99.5%] HF,RP,OC,TR | εαν B [0.5%] CP,NU § **16:2** ευοδοται **f**³⁵ [30%] | ευοδωται κB [61%] HF,RP,OC,TR,CP,NU | ευοδωθη A,C,088 [3%] | ευοδωτε [6%] * **16:2** λογιαι *rell* | λογειαι **p**⁴⁶ NU † **16:2** γινωνται *rell* | γινονται (**p**⁴⁶) [15%] CP ‡ **16:3** ιερουσαλημ *rell* | ιερουσαλημ HF,NU § **16:4** η αξιον **f**³⁵ κ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 **p**⁴⁶ A,B,C,088 [4%] NU * **16:5** μακεδονιαν *rell* | μακεδωνιαν CP (Also the next occurrence.) † **16:6** προπεμψητε *rell* | προπεμψηται A [10%] ‡ **16:6** πορευωμαι *rell* | πορευομαι [11%] | πορευσωμαι [4%]

ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω δὲ ὁ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέπη.*
 8 Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς,
 9 θύρα γάρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.

This and that

10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς, τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ.† 11 Μὴ τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ.‡ προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν.

12 Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ· πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν, καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ· ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

13 Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. 14 Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί (οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς), 16 ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις,§ καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. 17 Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ

§ 16:7 δε f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | γαρ p⁴⁶ κA,B,C,088 [4%] NU * 16:7 επιτρεπη f³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | επιτρεψη p⁴⁶ κA,B,C [3%] NU † 16:10 και εγω f³⁵ [79%] HE,RP,TR,CP | 2 p⁴⁶ B [1%] | καγω κA,C [20%] OC,NU ‡ 16:11 εξουθενηση rell | εξουθενησει [12%] CP § 16:16 τοιουτοις rell | τιουτοις CP

Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνάτου* καὶ Ἀχαϊκοῦ,
ὅτι τὸ ὑμῶν† ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν·
18 ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν·
ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.

Final greetings

19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας.
Ἀσπάζονται‡ ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας
καὶ Πρίσκιλλα,§ σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν
ἐκκλησίᾳ. 20 Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ
πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι
ἀγίῳ.

21 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρί, Παύλου.
22 Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον ἡμῶν* Ἰησοῦν
Χριστόν,† ἦτω ἀνάθεμα. Μαραναθά.

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου‡ Ἰησοῦ Χριστοῦ§ μεθ'
ὑμῶν. 24 Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ.

---

* **16:17** φουρτουνατου **f**³⁵ [85%] HE,RP,OC,TR,CP |
φορτουνατου **p**⁴⁶ **κ**A,B,C [15%] NU † **16:17** υμων **f**³⁵
p⁴⁶ **κ**A [98%] HE,RP,OC,TR,CP | υμετερον B,C [2%] NU ‡ **16:19**
ασπαζονται **f**³⁵ **p**⁴⁶ **B** [96%] HE,RP,OC,TR,CP | ασπαζεται **κ**C
[2%] NU,some TRs | four other readings [2%] | A omits the
whole verse [homoioleuton] § **16:19** πρισκιλλα **f**³⁵ **C**
[98%] HE,RP,OC,TR,CP | πρισκα **κ**B [1.5%] NU | πρεισκας
p⁴⁶ | — A see above * **16:22** ημων **f**³⁵ [58%] | — **κ**A,B,C
[42%] HE,RP,OC,TR,CP,NU † **16:22** ιησουν χριστον **f**³⁵ [98%]
HE,RP,OC,TR,CP | — **κ**A,B,C [2%] NU ‡ **16:23** κυριου **f**³⁵ **κ**B,C
[70%] HE,RP,OC,TR,CP,NU | 1 ημων A [30%] § **16:23** χριστου
f³⁵ **A,C** [97%] HE,RP,OC,TR,CP | — **κ**B [3%] NU

Ἀμήν. *,†

* **16:24** αμην **f**³⁵ κ A,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP | — B [2%] NU

† **16:24** The citation of **f**³⁵ is based on thirty-four MSS—18, 35, 141, 201, 204, 386, 394, 444, 604, 757, 824, 928, 986, 1072, 1075, 1100, 1249, 1503, 1548, 1637, 1761, 1855, 1864, 1865, 1892, 1897, 2080, 2352, 2431, 2466, 2554, 2587, 2723 and 2817—all of which I collated myself. 2554 is a ‘perfect’ representative of **f**³⁵ in 1 Corinthians, as it stands. 2723 has three variations from the presumed archetype, 35 also has three (but 35’s exemplar only had one), 18 has five (but its exemplar only had two); the exemplar of 141 had one, that of 2466 had three, and so on. For a book this size the uniformity is impressive. Since these MSS come from all over the Mediterranean world (Sinai, Jerusalem, Patmos, Aegean, Bucharest, Constantinople, Trikala, Meteora, Athens, Mt. Athos [eight different monasteries], Grottaferrata, Vatican, etc.) they are certainly representative of the family, giving us the precise family profile—it is reflected in the Text without exception. In the statements of evidence I have included the percentage of manuscript attestation for each variant within either ( ) or [ ]. I have used ( ) for the evidence taken from *TuT*, which I take to be reasonably precise. For the variant sets that are not covered there I used Reuben Swanson’s excellent collations (*New Testament Greek Manuscripts: 1 Corinthians* [Ed. Reuben Swanson, Carol Stream, IL: Tyndale House Publishers, 2005]). For 1 Corinthians Swanson collated 83 MSS, six being fragmentary (for any given variant set there will usually be at least 75 MSS listed), and I occasionally supplemented from Scrivener and von Soden—the percentages offered, I have used [ ] for these, are extrapolations based on a comparison of these sources. I venture to predict, if complete collations ever become available, that for any non-Byzantine variants listed with 5 to 1% support (in my apparatus) the margin of error should not exceed $\pm 1\%$; for non-Byzantine variants listed with 10 to 6% support the margin of error should hardly exceed $\pm 2\%$; where there is some division among the Byzantine witnesses the margin of error should rarely exceed $\pm 10\%$ —by comparing Swanson with *TuT*, I believe one can make a fairly accurate extrapolation. However, I guarantee the witness of Family 35. Please see the last footnote for Matthew for further information.

Η Καινή Διαθήκη
The Greek New Testament According to Family 35,
Wilbur Pickering

Copyright © 2020 Wilbur N. Pickering

Language: Ελληνική (Greek, Ancient)

Dialect: Koine

Contributor: Dwayne Green, Robert A. Boyd

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-10-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 11 Nov 2022

cf64fb6f-e463-5ebb-820f-5a4a7bb37b73